

Published and distributed under permit (No. 534) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

ORGANAS AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠV. JUOZAPŲ DARBININKŲ SA-GOS.

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir subatomis
Metams \$4.00
Bostone ir apylinkėse m. \$5.00
Užrubežų metams \$5.00
"DARBININKAS," 242-244 W. Broadway, South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 620.

KAINA 5 CENTAL

VOL. V, No 25 (655).

SUBATA, VASARIO 28 D., 1920.

Airijos Klausimas.

AIRIJAI SIŪLO LEGISLATŪRĄ.

Anglijos valdžia inteiškė atstovų rūmų senai žadėtą Airijos bily, suteikiantį Airijai autonomiją. Airija varosi prie visiškos nepriėmimo. Bet Anglijos premieras Lloyd George pasakė: "Didžioji Britanija negali sutikti ant atsiskyrimo." Dabar Airijai siūloma turėti savo dvi legislaturas (įstatymdavystes) vieną pietinei Airijai, antrą šiaurinei. Mat pietinė Airija yra katalikiška, o šiaurėje dalis airių yra protestantai. Panašiai, kaip kad Mažoji Lietuva yra protestantiška, o Didžioji katalikiška.

Kaip bilyų siūloma, tai Airija turėtų autonomiją švietimo, vietinės valdžios, ūkio, transportacijos, apdraudos ir taksų rinkimo reikaluose, gi svarbesnius reikalus, kaip va usienio, apsaugos, navigacijos ir augštesniojo teismo liktų Anglijos valdžios rankose.

Anglijos Darbo Partijos parlamento atstovai buvo pasiuntę komisiją ištirti Airijos reikalus. Komisija savo raporte pasmerkia Anglijos valdžią Airijai, bet sako, jog atsiskyrimas negalimas be didelio kraujo praliejimo.

Darbo Partija stovi už plačiausią autonomiją.

PASIEKĖ PAŽADĖTĄ ŽEMĘ.

Būrys žydų, skaičiuje 634, Pietinėje Rusijoje sudėjo visus savo pinigus kiek tik turėjo, pasisamdė laivą Odesoje už 3.000.000 ir plaukė Palestinoje. Dabar jau pasiekė tą žemę ir išlipo Jaffoje. Nors ateiviams ta emė dar neatidaryta, nes su Turkija dar nėra pabaigta derybos, bet minėti žydai buvo įleisti. Jaffoje visi žydai, bet jų, kurie nepaėina, atėjo pasitikti savo tautiečius.

PERSERGEJO.

Turkijos vidurinių reikalų ministeris išsiuntinėjo įsakymus visų provincijų viršininkams uždrausti visokius kurstymus prieš krikščionis. Nurodo, jog jei tas kurstymas ir persekiojimai nesiliaus, tai alijantų Taryba gali kitokią verdiktą išduoti Konstantinopolio klausime.

Anglijos valdžia buvo nutaręs ištraukti savo kariuomenę iš Batumo, bet tą nutarimą atšaukė.

Konstantinopolyje Anglijos, Prancijos ir Italijos laivai buvo pasipuošę veliavomis Washingtono gimimo dienai.

GREIT BUS.

UŽ MĖNESIO BUS KONFERENCIJA.

Iš Maskvos bevieliu telegrafu skelbiama, kad už mėnesio bus sušaukta taikos konferencija pradėti derybas tarp Rusijos ir Finlandijos, Latvijos, Lietuvos ir Lenkijos. Tos valstybės prizažėję dalyvauti konferencijoje.

TAIKINSIS.

Iš Varšavos pranešama, jog Lenkijos valdia pagatavė tuoj pradėti derybas su Rusijos bolševikų valdžia.

NORI TAIKOS SU RUSIJA.

Italijos laikraščiai plačiai rašo apie reikalą taikintis su bolševikų valdžia. Tas dalykas svarstomas ir parlamente. Reikalaujama pripažinti sovietų valdžią ir užmegsti diplomatinis ryšius.

Italija nori greitos taikos su Rusija delto, kad pradėti su ja prekybą. Italija daug gabenosi iš Rusijos javų. 1913 m. ji įsigabeno iš Rusijos javų už 203.000.000 lirų.

SUSTOJO PIRKLYBA.

Amerikos prekyba sustojo su Siberija. Tas atsitiko delto, kad social-revoliucionieriai paėmė Vladivostoką. Amerika gaudavo iš Siberijos daug kailių.

TUREJO SUSIRĖMIMAS.

Syrijoje Francijos kariuomenė buvo susirėmus su turkais sukilėliais. Sukilėliams buvo užduota daug nuostolių.

NORI KONSTANTINOPOLIO.

Šveicarijoje platinama bolševikiškas pamfletas, kur esąs Lenino parašytas. Tame pamflete išrodinėjama, kad Konstantinopolis turis tekti Rusijai, kaip tai alijantų buvo jai pažadėta 1915 metais. Bolševikai, jei reikės, tai jėga paimsia tą miestą.

Pasak gautų žinių Berline, tai Ludwigshavene buvo maisto riešės. Govėdos apiplessė maisto krauturves. Daug buvo areštų.

Italijoje Pieve ir kaikuose kituose miesteliuose bolševikai pakėlė maištą, paėmė viešąsias įstaigas ir savo rankas ir paskelbė sovietų valdžią.

Italijoje Neapolyje paskelbta generalus streikas parėmimui sustreikavusių metalo darbininkų.

LIETUVOS GIRININKŲ SUVAŽIAVIMAS.

Už stalelio sėdžia Miškų Departamento direktorius Pov. Matulionis.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

DEL MAJORATO DVARŲ, KURIUOS PIRMA VALDĖ VASILČIKOVAS.

Jurbarkas, 1920. 1-10 — Mūsų Valdžia grąžina rusui kunigaikščiui Vasilčikovui Jurbarko majorato dvarus. Neatiduoda tik pačių prastųjų, jau išparceluotų mūsų kareiviams, Sargiejau žemių, kur prie Dainių pelkės. Tokio Valdžios žygio žmonės nesupranta. Dabar jiems, žmonėms, kaip ir klausimas užduotas. Jurbarko dvarų žemės kitą syk atimtos iš žmonių. Rusų caras jas padovanojo kun. Vasilčikovui ("vsemilostiveise pažalovai", kaip rodo seni dokumentai). Ties Jurbarku ant Irusnės kranto dar tebėra Kuturų, Lukšių, Dainių ir Gedžių kaimų liekanos: neseniai mirė seneliai, kurie ten gyveno. Vasilčikovui ir gijos grąžinama, kurių čia yra už kokius 2,000,000 anksinų.

APIE KARČIAMAS IR MIŠKŲ VARŽYTI NES.

Sintautai. (Šakių apskr.). Per paskutinę valšiaus suėgė buvo nutarta panaikinti karčiamas; galas žino, kodėl valdžia žydams Sintautų duoda leidimus del karčiamų? Tik ką neseniai po Naujų Metų atsirado antra karčiama — kitas žydas atidarė; rodos jį kas ištroškęs. Ir taip elgiamasi kiekvienu dalyku: buvo rodos, prašyta panaikinti varžytinės miškų ir neprileisti be paliudymo spekuliatų žydu prie "dalenkų" pirkimo; klausau — 15 sausio Šakiuose varžytinės miškų ir pirkas kas norės; taip, puiku: gruodyje "festmeteris" buvo 25 anks. sausyje pakilo iki 45 anks. "dalenkos" dvigubai pakeltos.

KAUNAS.

Apašt. vizitatorius arciv. Ratti Kaune. Sausio 29 d. vakare atvyko iš Vilniaus į Kauną apaštalinis vizitatorius Lietuvai arciv. Ratti. Žemaičių vyskupo atstovai buvo nuvažiavę augštai gerb. svečio pasitikti į Vievj. Kauno gi stotyje arciv. Ratti

sutiko patsai žemaičių vyskupas P. Karevičius, keli kapitulos nariai ir keli kunigai, iš pasaulinės gi valdžios atstovų čia buvo Užsienų Reikalų Ministeris prof. Voldemaras, Vyriausiasis Karo vadas ir Valstybės Tarybos Prezidiumo nariai pirm. Šilingas ir kun. J. Staugaitis. Pasveikinimo žodžius tarė vysk. P. Karevičius, Užsienų Min. prof. Voldemaras, V. Tar. Pirm. Šilingas. Iš stoties arciv. Ratti nuvyko į vyskupo rūmus, kur susirinko ir jį sveikino vietinės seminarijos ir kunigijos atstovai. Sausio 30 d. 10 val. prieš piet arciv. Ratti laikė iškilmingas švent. mišias ir suteikė apaštalinį palaiminimą. Iš ryto buvo aplankęs vienuoles, kurios buvo skundžiusios vietinį vyskupą del kai kurių permainingų vienuolynų įvestų. Po šv. mišių apsilankė da seminarijoje ir 4 val. po piet išvažiavo atgal per Vievj į Vilnij.

TAMSONIS JAUNIMAS.

Pajevonis (Vilk. Ap.). Turint liuosensio laiko mūsų jaunimas neranda kitokios pramogos, kaip prisilakus degtinės viens kitam antausius skaldyti.

(Kauno "Laisvė")

NUO EGLITĖS IKI KAUNO.

Šakių apskrįčio buvo surinkta mūsų kareiviams įvairių dovanų: mėsos, tabako, baltinių, pirštinių — viso labo 70 pūdai. Tas dovanas atvežė 22 gruod. Dauguvos frontan. Kun. Valaitis iš Plokščių su kitu atstovu "Kareiviams Šelpti Draugijos." Džiaugsmas iš gautų dovanų buvo begalinis. Jos parodė, kad tarp lietuvių, ginančių savo šalies rubežius ir tarp lietuvių varančių savo valstybės kurimo darbą šalies viduje, yra pilna sutartis. Ūpas mūsų kariuomenės ant fronto kuopuikiansis, visi išrodo šauniai, apsirėdę gerai, arkliai gražūs. Su šabuviais gyventojais mišikė kariuomenė sutinka kaip reikiant, tik tai baltgudžių batalijonas palaiko kai kuriuos blogus rusų kareivių papročius, į kirėdamas kartais gyventojams.

Keleivis.

(Kauno "Vienybė")

DAR GALITE GAUTI.

Šių metų "Darbininko" senų numerių dar turime. Norintieji sau arba į Lietuvą siųsti gali gauti už pusę kainos.

Darbininkų Reikalai.

PAILGINO DARBO VALANDAS.

Saksonijos Darbo ministeris išleido atsisaukimą į darbininkus ir prašė sekti angliakasių pavyzdį, kurie sutiko, kad jų darbo valandos būtų pailgintos. Jų tas sutikimas padidins anglis 250.000 tonų mėnesyje.

PRIEŠ SVAIGALUS.

Anglijos parlamento narė Lady Astor pasakė pirmą savo prakalbą. Ji kalbėjo apie blaivybę ir sakė, kad reikia įvesti priverstiną blaivybę (prohibiciją). Sakė, jog prohibicija turės užviešpauti visame pasaulyje.

VES KOVĄ.

Atlantic City, N. J. — Bravorninkai turėjo konferenciją ir nutarė visokiais legaliais ir konstitucionaliais būdais kovoti prieš prohibiciją. Sako kovosią už tai, kad Suv. Valstijose žmonių laisvė ir nuosavybė būtų konstitucija apsaugota.

Washington, D. C. — Atstovų rūmė visai netikėtai atstovas Igoe inėšė, kad reikia atšaukti prohibicijos įstatymą. Sakė, kad nuo to įstatymo paskelbimo jau apie 10.000.000 žmonių jį yra sulaužę. Todel girdi jei aštriai laikytis įstatymo, tai netrukus pusė suaugusių piliečių reiktų uždaryti į kalėjimą. Be to girdi reikės po \$50.000.000 kasmet enforsavimui to įstatymo. Bet jo inėšimas buvo atmetas 80 balsais prieš 39.

PASIKESINO ANT GYVASTIES.

Buvo pasikesinimas nušauti Serbijos princa Aleksandrą ir premiera Protičą. Abu buvo sužeisti.

Anglijos pirkliai uoliai veikia, kad užkariauti prekybą Meksike. Manchesterio bovelnų dirbtuvių atstovai siūlo prekes lengvomis išlygomis.

INGRIUVO.

Į Panamos kanalą ingriuvo žemių. Bet laivų plaukinėjimo tas nesutrukdė.

TURĖS SAVO KANDIDATUS.

New Yorko valstijos Darbo Federacija laikė konferenciją Albany. Nutarė paskirti savo kandidatus į visas valstijos vietas. Amerikos Darbo Federacijos prezidentas patarinėja laikytis nepartinės politikos, bet į tai konferencija neatsižvelgė.

DVI DELEGACIJOS.

Į Revelį atvyko dvi delegacijos. Viena žiūrės, kad išpildyti Dorpatė padarytą taikos sutartį, o kita rūpinsis užmegsti prekybą su kitomis valstybėmis.

Austrijos sostinėje platinasi miegamoji liga. Žmonės užmiega ir nenubunda. Vienoj ligoninėje buvo užmigo 70 ligonių ant ilgo laiko ir didesnė dalis nenubudo — užmigo ant amžių.

Popiežiaus fondas Europos našlaičiams šelpti pasiekė 5.000.000 lirų.

UŽDRAUDĖ ĮGABENIMĄ.

Portugalijos valdžia uždraudė įgabenimą automobilių, bovelninių audeklių, šilko, degtinės ir arti 100 kitų daiktų.

Neatsilikite Kiti

PRISIDĖJO.

"Darbininkas," So. Boston, Mass. Gerbiamieji:— Patyręs Jūsų pastangas įsigyti nuosavą "Darbininkui" namą noriu ir aš savo pyletelę pridėti. Juk sakoma vienybėje galybė. Tad gi visi dėdami tik po pyletelę savo organui "Darbininkui" geriausią vietą užtikrinsime. Už indėtus \$25.00 išrašykite man namo paskolos boną. Linkėdamas geriausios paskelmės reikalingą paskolą surinkti, ir naujoje vietoje persikėlus tuojau "Darbininkui" dienraščiu virsti, lieku Su tikra pagarba, P. Molis.

James M. Keyes
Advokatas

350 Broadway, So. Boston, Mass.

TEL. SO. BOSTON 212 OR SO. BOSTON 600.

JEIGU VIENAS UŽIMTAS RAUK KITA.

Lietuvoje 1918 m.

III. KAUNE.

Katalikų Veikimo Centras.

Nors taip sunkiu laiku, dar iš paskutiniųjų žiuriai okupacijai besilegiant, cenzūrai įniršusiai mūsų laikraščius persekiojant ir metant net žodžius Nepriklausoma Lietuva, vis-gi tiek Vilniaus, tiek Kauno, tiek visos Lietuvos katalikiškoji visuomenė nelaukė sudėjusi rankas, bet rengėsi į didelį ir atsakingą darbą. Jau gerokai išanksto buvo sutarta pirmomis dienomis spalio 1918 m. sušaukti Kaune katalikų darbuotojų suvažiavimą ir įkurti organizaciją, kuri koncentruotų, sujungtų visą katalikų veikimą, visas veikiančias ir dar įsikuriančias draugijas apie vieną stiprų branduolį, apie vieną centrą. Vienas iš pirmųjų iniciatorių ir didžiausių tos idėjos sumanytojų bei vykintojų buvo dabar jau šaltose kampanijose besigalintis a. a. Vytautas Endziulaitis. Tėbūnė jam lengva brangi Lietuvos žemėlė, o jo kilnus sumanymas tepažygdės visu klestėjimu ir atneš Katalikų Bažnyčiai bei Tėvynei Lietuvai didžiausią naudą. Vienok dar prisėis kalbėti apie šį didelį Lietuvos vyrą—tad šį kart einu toliau.

Žinoma, apie joki skelbimą laikraščiuose dėl šaukiamojo suvažiavimo, apie viešą kvietimą negalėjo būti nė kalbos. Nors buvome teisėti šalių šeiminkai, nors rinkomės gryniausiu tikslu—vis vien to laiko valdonams tai buvo nepatinkama, gal net „pavojainga.“ Tad viską reikėjo daryti paslaptimis, pašnibždomis. Be abejo tas paslaptumas turėjo atsiliepti į suvažiavimo skelbtinumą, nes ne visus galima buvo pasiekti, ne visiems pranešti, o ir sukviesti per daug ne pavojainga, kad nekristų „agentams“ į akį, kad neužkluptų. Vienok nežiūrint į visas sunkias ir nepalankias aplinkybes—susi-važiavimą kelios dešimtys žmonių (kunigų ir švietėjų) iš įvairių Lietuvos kampelių. Mažiausia buvo atstovaujama Žemaitija, nes ją iš Kauno sunkiausia buvo pasiekti ir iš ten atvažiuoti. Negaliu čia smulkiai aprašyti visos suvažiavimo eigos, nes smulka, neturiu protokolų po rankai, antra, pačių dalyvavusių nepasiprašęs, negalėčiau be jų sutikimo pavardžių skelbti, trečia, nors tai jau buvęs faktas, bet vis-gi nėra tai dar tiek tolimas įvykis, kad jį galima būtų priskaičiuoti istorijai, tad ir pasitenkinsiu čia, neužtesdamas rašinio, bendrais bruožais susi-važiavimą nukarakterizavęs ir savo išspūdį pasisakęs.

Jau įėjęs į salę (posėdžiui buvo daromi tai pas Gerb. Pr. A. D., tai pas p-lės I-es) matei didelį stebinančią margumą galvų ir veidų. Matei į vieną būrį, didžiulę idėjos kūrimui, suėjusių ir žilagalvius katalikų veikėjus, ir vos besisparnuojančius, vos pradedančius dirbti, ir profesorius ir studentus, politikos ir mokslo bei šorių plunksnos darbininkus, klebonus, kamedorius ir gerą būrį švietėjų inteligentų. Gilia dūmą, didžiulį rimtį, širdingą susirūpinimą idėjos reikalais ir stiprų pasiryžimą galėjai skaityti kiekvieno veide, kiekvieno akyse. Juk tai buvo „Katalikų Kongresas“, kuris turėjo padėti pamatus naujam darbui, naujai galingai organizacijai, turėjo pasakyti naują žodį Lietuvos katalikams, turėjo apsvaistinti daug svarbių dienų klausimų ir duoti tiesų atsaką į juos. Taip—jį, tą suvažiavimą mes ir vadinome savo tarpe pašnybždomis, patyloimis „Katalikų Kongresu.“ Laimingi Jūs, tolimojo užjūrio broliai, kurie galite savo seimius ir kongresus rengti aiškioje dienos šviesoje, gražioje salėje, kurie galite tarti savo griežtą žodį niekieno nevaržomi, nepersiekiojami, kurie galite atlikti visas tam reikalui pritingamas ir būtinas iškilmes. Laimingi, sakau, nes mes to negalėjome. Mūsų kongresas įvyko uždarytais langais, uždaromis durimis, pastačius sargus visur kur buvo pavojainga. Mes išeidavome iš salės ir grįždavome į ją po vieną dvi visomis durimis ir vartais kiek jų buvo namuose, mes bijojome susirinkti didesnin būrelin, kad kas neįsipytrėtų—slapukais, vagimis rinkomės mes, Lietuvos piliečiai, katalikų kongreso nariai. Nesipiktinsite, manau, jei ne vienas mūsų, prisimines skaitlingus jūsų seimus ir kongresus, gailiai ir nuosirdžiai pavydėjo jums, laisviems Amerikos posėdžiams. Parašiau tai ne dėlto, kad sumažinti mūsų kongreso reikšmę, bet dėlto, kad įvaizdinti kokiomis aplinkybėmis reikėjo dirbti ir kad negalėjo ne kilti skausmo ir skundo aidas kiekvieno sieloje prieš žiaurios smaugėjus vokiečius. Nereiks skaitytojų perjautrios širdies, kad pajautsi tą slopų, kruviną jungą, kurį tiek metų Lietuva ir jos žmonės vilko. Dabar prie Kongreso nutarimų.

Daug ten klausimų rišta ir spręsta, daug aimanų pasipasakota, bet svarbiausias Kongreso nutarimas ir darbas—tai bus įkūrimas Katalikų Veikimo Centro. Šiam klausimui išriš-

ti Kongresas ir padėjo didesnę savo darbų pusę. Nuodugnai išgildint Centro principai, statutas, organizacija, veikimo programa ir galutinai išrinkta Vyriausioji Valdyba, kurioje įėjo—pirmasis sumanytojas a. a. V. E., kun. P. P.; L. B.; D. M.; ir žemiau pasirašęs. Toji organizacija, kaip jau augščiau minėjau, turėjo užplėsti visą katalikišką Lietuvą savo skyriais, sujungti visas esančias organizacijas apie vieną centrą, koordinuoti visą veikimą—žodžiu būti vyriausia katalikų visuomenės įstaiga, tuo vairu, kuris taikintų ir reguliuotų visų lietuvių katalikų visuomenę, politinį, kultūrinį ir tt. darbą.

Tik pradėdant dirbti,*) Lietuvą užplūdo bolševikai, palikę laisvą tik Suvalkiją, kampe-lij Žemaitijos ir plotą žemės apie 30 verstų aplink Kauną. Žinoma, sustojus ir K. V. Centro darbas. Bet dabar,**) išvalius Lietuvą nuo bolševikų, ir vokiečių—Centras vėl pasekmingai savo darbą atnaujino, jo priešakyje atsistojo visų gerai žinomas ir branginamas kun. J. V.—ir man belieka tik pasitikėti, kad šioji neišsako- mai svarbi ir brangi Lietuvai organizacija—bus kuogausiausia Amerikos lietuvių katalikų remiama ir šelpiama, nes tuo būdu per Kat. V. Centrą bus šelpiamos ir visos kitos draugijos, kurių Centru ir yra Kat. V. C.

Pamatęs Vilnių, atlikęs Kaune Kongresą, prisigėręs naujų gyvų išpūdžių, naujo ūpo, pasiiluosavau kuriam laikui iš Kauno, kad vėl užsukus Utenon, o jau iš ten bėgti Žemaitijon, aplankyti gimtąjį kampelį, senelius tėvus ir atlikti Katalikų Veikimo Centro reikalų, kur pasiseks suorganizuoti skyrius, kur ne—bent išvystyti vietiniams veikėjams Centro idėją, paraginti į darbą.

Parbėgęs Utenon porai dienų atsikvėpti spalio 14 d. vėl leidausi į kelionę. Liūdna kelionė—tie patys skurdūs karo ir okupacijos pėdsakai. Gelžkelio stotys, kurios taip gerai atrodė prieš karą, (Panevėžys, Radviliškis) kurios nuolat buvo naujinamos, palyginamai švariai užlaikomos, kuriose gyvenimas traukiniais susibėgus taip įdomiai virdavo, gyvai kunkuliavo, dabar apleistos, aplūžusios, pikčiausia nešvarios, aptrupėjusios, apsilupusios sienomis. Žiūrėdamas į tą nešvarą, apsilėidimą, tiesiog, stebiesi žmogus kame-gi ta išgarbintoji vokiečių kultūra, kame ir pats jų pavyzdingas švarumas. Tikrai jau nelabieji rusai švariau laikė mūsų Lietuvą. Apie šiaulius ką ir bekalbėti, nors šį kartą mačiau juos tik iš vagono lango, bet ir tai iš didelio gražaus miesto, matyti, belike, vos kelintoji dalis, kitkas ugnies sunaikinta ir armotų sugriauta.

IV. ŽEMAITIJOS.

Išlipau Papilė—tiesiog nebeatsižįstama: stotis kiton vieton nukelta. Kur buvo senoji stotis—ten tik griuvėsiai riogso.

Miestelis tiek išnaikintas, tiek jame dar griuvėsiai išstomis gatvėmis, kad manytum kitur pakliuvęs, jei nepaklausti žmonės, kurie patvirtino tai esant Papilė. Visas gyvenimas čia apmiręs, suskurdęs, jokių draugijų negirdėti ir tokioms apystovoms esant sunku tikėti kada gyvenimą atgysiant. Tikrai dirvono, stipriai stipriai išžulio išpūdis. Nyku čia ir nesmagu. Tad atlikęs pareigą, paraginęs ką reikia,—palikęs instrukcijų, jau rytojaus dieną sprukau į Tryškis. Čia susidūriau su vienu faktų, kurio niekaip neiškenčiu nepapasakojęs skaitytojams. Kur kur bet jau Tryškiuose to sutikti nesitikėjau. Bekalbant mudviem su vietiniu klebonu apie įvairius reikalus, besitarant įvairiais klausimais, pakvietė pietų. Tada klebonas, pridėsiu darbštus ir sumanus vyras, man sako—„susi- maldamas, Tamsta, būk atsargus per piet, apie įvairius paslaptus reikalus, kurie ne visiem pasakomi.“ Man nusistebėjus paaiškino turįs lenką pagalbininką, kuris čia, pagalbinimas įvairių būjorgalėlių—šunbajorėlių įsteigęs lenkišką mokyklą. Na, tai dabar—ką besakysi—kad ir čia, į tą gilų Žemaitijos užkampį, kuris nuo amžių ne girdėjęs, ne matęs ne tik jau lenkiškos mokyklos, bet ir pačios „poniškos“ kalbos, reikėjo įsitaisyti „broliai“ lenkui, parsikviesti mokytoją iš Vilniaus ir pradėti „šviesti“ vargšą žemaitį. Ir tai tuo metu, kada lietuvių vaikai stumbe buvo stumiami, prievarta varomi į vokiečių mokyklas. Kalbėk žmogus po to viso su nelemtais „broliais“ apie uniiją, jeigu patys nieko neturėdami, jau buvo pradėję „apaštalaui- ti“—ką-gi jie bepadarytų uniiją susirius? Ne, „broliai“—gana jau prisitvijojoje—kartu su vokiečiais, jūs, mūsų tautinės dvasios moraliai „okupantai.“ Duokite ramybės patiems gyventi

*) Čia turima omeny, kad bolševikai užėmė Lietuvą sausio mėnesį 1919 m. t. y. po poros suvirš mėnesių nuo Centro įkūrimo. Ed. T.

**) T. yra jau rudenio 1919 metų. Ed. T.

ir šviestis.

Na, bet, kad skaitytojams nenuobosčiau nebeseksiu miestelį po miestelio, bet papasakosiu bendrą savo išpūdį iš Žemaitijos. Reikia pasakyti, kad Žemaitija bus mažiausia karo audrys mačius, mažiausia išnaikinta. Ją ankščiau siausia okupavo be didelių mūšių, tvirčiausia čia nusi- stovėjo ir ką kentė žemaičiai, kaip ir visa Lietuva tai nuo revizicijų ir šiaip plėsimų. Plėšimai karo metu tiek išsiplatinę, plėšikų „luo- mas“ tiek išgalino, kad vokiečių žandarai be kariuomenės vieni bijodavo net jų ieškoti. Ūpas tuo metu Žemaitijoje gal buvo dar sunkes- nis, dar paniuressnis neg visojo Lietuvos.

Toliausia gyvenimai nuo didžiųjų Centrų (Kauno, Vilniaus), žemaičiai, kaip ir prieš ka- rą, mažiausia domėjosi visuomenės gyvenimu, mažiausia skaitė laikraščius, nes ir šie pastarie- ji pasiekdavo Žemaitiją vos į kelintą savaitę, gyveno uždaru, tamsiai nejaukiu savitu gyve- nimu. Tiesiog sunku buvo juos įkalbėti kokiam darbui, sunku išprašyti įvairią kitą skaitiką visuomenės reikalams, sunku įpiršti laikraštį, nors tų „popiergalių“ (t. y. pinigų) turėjo ik va- liai. Mokyklų kuomažiausia ir žmonės jomis lyg ir neįdomavosi. Jei kas įsteigs—gerai, vai- kus, lyg pagerbdami įsteigėjo darbą, lyg jam gerą darydami, į mokyklą leis, nors neperdau- giausia, bet patiems mokyklos reikalais susirū- pinti—tai ne žemaičių dalykas.

Iš viso pervažiavęs gerą galą Žemaitijos (Papilė, Telšius, Janapolį, Varnius, Pavan- denį, Tverus, Rietavą, Andriejavą, Gargždžius, Kretingą) patyriau sunkų, slėgiantį išpūdį—lyg apmirusią šalį būtum pervažiavęs. Kiek dau- giau gyvumo apreiškė Telšiai ir Kretinga. Ži- noma, daug kas priguli nuo vietos darbuotojų—kiek jie sumanūs, ir atsidavę idėjai, tiek ir gyvenimas pažengęs. Bet ir tų darbininkų žemaičiuose kuomažiausia.

Vienok vieną turiu pasakyti žemaičių nau- dai, kad jie, gyvendami savitu uždaru gyveni- mu mažiausia išleido į savo tarpą svetimo vo- kiško gaivalo, mažiausiai bendravo su vokie- čiais, visą laiką ištolo ir atsargiai, nepastiki- mai laikydamiesi. Jie niekur nešoko, niekur ne- sisikubino, laikydamiesi obalsio „vezėsma kas bus“ (žiūrėsim kas bus—t. y. kokios iš to pasek- mės įvyks). Tiesa, galima tai paaiškinti dali- nai tuomi, kad Žemaitijoje mažiausia stovėjo vo- kiečių kariuomenės, tad ir nebuvo progos su vo- kiečiais artymiau bendrauti, bet vis-gi reikia pripažinti faktą, kad tiek ištvirkimas, paleis- tuvavimas, tiek „suvokietėjimas“ jaunomenės tarpe, kas daugelyj kitų Lietuvos kraštų daž- niau pasitaikė—žemaičiuose, aplamai imant, labai retai pasitaikantys reiškiniai. Tiek tuo tarpu apie Žemaitiją.

Apsukęs kampa Žemaičių ir namie pasir- gęs siautusių Lietuvoj „gripų“, nors sirgdamas, leidausi Kaunan, kame vėl lapkričio pradžioj turėjo įvykti Antrasis Katalikų Suvažiavimas jau plačiau atstovaujamas, teritorijos prasme.

Čia, prieš pradėsiant aprašinėti antrąjį ka- talikų suvažiavimą ir tolimesnį Lietuvos kelią į Nepriklausomybę, turiu bent trumpai peržvelgti tų laikų pasaulinę situaciją ir jos įvykius. Dar gerokai prieš tai vokiečiams jau buvo pra- dėjęs nesisekti vakarų fronte. Jų kariuomenė tai pamažėl, tai didesniais šuoliais traukėsi, san- tarvininkų stumiama. Politikoj nusimanantie- ji jau kalbėjo apie vokiečių galybės galutiną kri- žį. Nors vokiečių štabo pranešimai nesakė tie- sos, slėpė dalykų tikrąjį stovį, vienok ir iš ten jau buvo matyti neviską gerai esant. Vienok, ką nesakė oficialės žinios, tą papildydavo įvai- rū tikėtini ir netikėtini gandai, pasakojimai pa- čių atviresnių vokiečių ar šiaip žmonių grįžusų iš Vokietijos.

Be abejo, grėsianti nelaimė atsiliepė ir į Reichstago darbus, į atstovų kalbas, kurios aplamai imant buvo begalo reikšmingos, nepapra- stai drąsios, griežtos, nors dar sulyginamai ne- aiškios, žodžiais vykiojamos. Atsimenu gražiai, būdamas Žemaitijoje paskutinėmis spalio ir pir- momis lapkričio dienomis, kame lietuvių laik- raščiai atėdavo vos į kelintą savaitę, tad visos žinios jau būdavo pasenusios, o iš vokiečiųjų ne vieno radikalesnio negalima buvo išsirašyti, do- miai sekiau vienatinį gaunamą laikraštį iš vokie- čių „Dziennik Poznanski“, kuris pirma ejęs sunkioj visvokiečių (olddeutsch'u) dvasioj, da- bar, pasaulio atsitikimams vystantis buvo pra- dėjęs žymiai radikalėti. Iš Reichstago posėdžių aprašymų buvo aišku man, jau išgyvenusiame vieną revoliuciją Rusijoje, kad ir Vokietijoje kas panašaus bręsta. Atstovų kalbose buvo daroma nuolatinių griežtų aliuzijų į kaizerį, tiesiog ben- drais žodžiais buvo reikalaujama iš jo nusiimti karaliaus vainiką. O frontas vis toliau labiau iro, kareiviai bėgo. Atsimenu, kaip pavaka- riais į mane atėdavo kaimynų „papolitikuoti“, akis išplėtę, nušvitusiais veidais klausė mano

nemokantys skaityti „politikieriai“ ir džiauda- vosi išgirdę kiekvieną aštresnį žodį prieš vokie- čius, kiekvieną mažiausį jų nepasisekimą. Tai buvo, tiesa, keršto džiaugsmas, bet teisingo keršto už ilgų metų priepaūdą, už revizicijas, už žandarų nagaikas, už pjūdytą šunimis ir tt. ir tt. Pirmą kartą, akis į akį, intymiam, atvi- ram būryj susidūriau tada, tuose „politikos“ išvakarėse su Lietuvos žmonėmis (po ilgo karo metų) su žemaičiais, kurie skaitomi tamsiausi, inertiškesniais, mažiausia susipratę. Ir išsinešiau iš to susidūrimo gražų išpūdį—ten pamačiau kiek gyvo žmoniškumo dar yra mūsų žmonėse, išitikimui, kad ir amžius vergavę tai vieniems tai tikimams, jie vis-gi netapo vergais dvasios, nenustoję žmoniškų pajautimų. Netik nenusto- jo žmoniškumo, bet patyriau tokį jautrumą, kurio nesitikėjau sutikti—jie atminę ne tik di- džiasias, krukivėjas vokiečių padarytas skriaudas, bet ir kiekvieną bizūno smūgį, kad ir kitam už- duotą, kiekvieną keiksmą, kiekvieną piktą žo- dį ir pagaliau jie mokėjo pasabėti net kiekvie- ną tylų neprietelingumą iš pasabų. Jie trikampai ir gražiai mokėjo nukarakterizuoti visus jų apy- linkę buvusius žandarus, „amfarštus“ ir kitus „valdytojus“—ir nekentė jų visa šardies galy- be, visomis savo pajautomis. Tad ir džiaugė- mės kartu, girdėdami vokiečiams nesisekant, nujausdami bausmę ir kerštą skriaudėjams už visas jų Lietuvai atneštas nelaimės ir ašaras. Toks buvo ūpas Žemaitijoje.

Važiuojant man per Gargždus, gavau pa- tirti vieną liūdną faktą. Nors jau vokiečiams buvo uždrausta imti prievarta žmones ir darbą Vokietijon, kiek menu jau buvo uždrausta net daryti didelių revizicijų, išskyrus tiek kiek reikalinga jų pačių pragyvenimui Lietuvoje, vienok įnirtę ir pripratę valdininkai ne tik ne- nustoję žmonių plėsti, bet tęsė piktą darbą dar labiau įtūžę, dar pikčiau įkaitę. Pav. Garg- žduose buvo paskelbtas jaunų vyrų šaukimas į darbą Vokietijon. Žmonės, žinodami aną už- draudimą ir tuo labiau nujausdami vokiečių ir galą einant ir trumpu laiku visai „pasprog- siant“, anot vieno žemaičio betariant, nesisku- bino į „valdžios“ pašaukimą. Tada žandarai, apsiautę miestelį, pradėjo, šaudydami į viršų, gaudyti žmones ir juos suiminėti. Kilo didžiau- sias triukšmas, žmonės šaukdami pasileido bėgti iš miestelio, varpai pradėjo skambinti—tuom, kiek žinau, ir baigėsi šlykščioji vokiečių afera. Visą atsitikimą man atpasakojo vietinis klebo- nas. Kaip tik tuo pat metu, mūsų sostinėje Vilniuje, jauėjo pasitarimai del Pirmojo Lie- tuvos Ministerijų Kabineto. Tik ką buvo grįžu- sios iš Vokietijos kelios Valstybės Tarybos De- legacijos, su Vokiečių Centrale Valdžia buvo prieita prie tam tikrų susitarimų. Karo val- dzia Lietuvoj buvo panaikinama ir paskirtas Lietuvai Generalis Komisaras p. Zimmerle su savo „Ziwwilverwaltung'u.“ Bet vargšė Lietu- vos provincija dar neįjutė tų visų atmainų, pa- lengvinimų, net apie juos nežinojo—ten dar te- besiautė, mėgindami šlykščiausias priemones ir plėsdami žmones žiaurieji okupantai. Jausda- mi irsiant pačių vokiečių valdžią, jie jautėsi visagaliais kankinti žmones, už kuriuos dar ne- buvo kam užsistoti, kam atkeršyti, jie nebijojo net tos retai kam taikomos bausmės, kurią Vy- riausioji Okupacijos Valdžia, nors akių dėlei paskirdavo, kuriam nors didžiausiųjų valdinin- kų—plėšikų. Lietuvos provincijoje tuo metu bu- vo nyku ir tamsu. Jei kurs nors lietuvių laik- raštis, netikėtai užklydęs, ir pranešdavo kokią linksmesnę žinią—vis vien mūsų žmonėms tai buvo svajonių sritis. Nes žiauri tikrenybė be- rašto, kruvina kumštini kit ką parodė. Ver- kė širdis, žiūrint į tuos persekiojamus ir uja- mus Lietuvos žmones, krauju plukdams—keršto virė, malda, didelio skundo ir nevilties malda išsiverždavo į padanges, šaukdama keršto už ne- kaltuosius. Nebuvo kam keršyti; nors turėjo- me rankas, bet surištias, akis—užrištias, kojas—supančiotas, o širdį—kruviną skausme ir ne- laimėj—pažeminime.

Ed. Turauskas.

(Toliaus bus)

Pirkim Bonus.

— Lietuva brangi,
Tėvyne mano,
Kada išplauksi
Iš vargo tvano.

Kada ant kranto
Ramiai stovėsi
Pilnoj liuosybėj
Save regėsi.

— Tik tuomet baigsis
Verguė mūsų
Kuomet sulauksiu
Pagelbos jūsų.

Meldžiu Elzbiętos,
Petro ir Jono —
Visi jūs pirkit
Po margą boną.

NAMAS INGYTAS.

Broliai, broliai darbininkai,
Išigijot namą savo.
Jūsų geismas jau įvyko
Taip kaip seimas reikalavo.

Puiku, puiku pažiūrėti
I raudoną plytų namą.
Toks namas tik turėti
Išrinktiesiems Dėdės Samo.

Garbė, garbė kodidžiausia
Kas sumanė tą daryti,
Nes vieta čion patogiausia
Tokiam darbui bus varyti.

Bonus, bonus pikt sujuskit
Remėjai jūs "Darbininko".
Greitu laiku apsiūsiūkit —
Puikus namas gaut pavyko.

Spauda, spauda yr naudinga
Gryną tiesą, kuri sako,
Kūni sielai reikalinga.
Rauja erkščius nuo tako.

Lygiai, lygiai tokią tiesą
Skelbia mūsų "Darbininkas",
Su juo rasim tikrą šviesą
Kriksčionių jis pravadininkas.

Turim, turim jam padėti:
Kur jo balsas tik pasiekia
Ir su bonais paskubėti.
Nes tai laimė nusidriekia.

Pirkit, pirkit namo šito
L. D. S. jūs darbininkai
Nebereiks pastogės kito
Patys esat savininkai.

Laimė, laimė viešpatauna
Kas su Dievu pirmyn žengia:
Šviesa tamsą greit nukauna
Jei į kovą pasirengia.

U. Gudienė.

NAUJIEMS 1920 METAMS.

Naujų Metų užtekėjo
Spinduliuotoji aušra,
Ir per žemę praskambėjo,
Ją pasveikinant, "ura"!

Ir džiaugsmu krūtinė griaudžia,
Viltim, kurstosi jausmai,
Draugas draugui ranką spaudžia,
Gražūs šaiposi sapnai.

Tau, nuvarginta tėvynė,
Pragiedrėjo ateitis,
Ir sūnų, kur tavę gynė,
Pralinksmeja jau širdis.

Priešų gajos išblaškytos,
Tavę žudžiusios žiauriai;
Bolševikas jau išvytas,
Plėšrūs dingo vokiečiai.

Regis nuslenka jau tvaikas
Pragaištingosios kovos,
Išsilgtas aušta laikas
Ir ramybės ir tvarkos.

Tik dar Vilniun įsibrovė
Brolių dengdamos vardu,
Mūsų laisvę ir gerovę
Griauti "polskoju" kardu.

Ir savieji drasko širdį
Tau, tėvynė, čia tai čia
Patys nuodais apsigirdę
Kitus nuodyja slapčia.

Bet ir tuos nuveiksim priešus
Ir jų plianai subirės,
Gims tuoj darbas rimtas, viešas
Tau, tėvynė, ant garbės.

Tavo meilė į vienybę
Brolių mūsų sujungs širdis.
Ir darbus ir dorybę
Bus giedri tau ateitis.

Margalis.

(Kauno "Vienybė")

LAIKRAŠTIS IŠ LIETUVOS
"TALKA"

SKIRIAMAS KOOPERACIJOS REIKALAMS.

Amerikiečiai lietuviai turėtų susipažinti su
to laikraščio turiniu, ypač, kurie interesuojasi
kooperacijų reikalais.
Kaina numerio 25 centai su prisijungimu.

"DARBININKAS,"

244 W. Broadway,

So. Boston 27, Mass.

Nebuk be tikslo.

Uosis savo šaunioje kny-
gelėje antgalviu Naujos Ga-
dynės Prieaušryje turi nu-
piešęs sekantį pramonės
darbininkų vaizdą:

"Nesykį tekdamo matyti
darbininkus važiuojančius į
darbą ir jau esančius prie
darbo, kur už 8 darbo va-
landas buvo mokama \$6.40.
Rodos, tokie darbininkai tik
jau galėtų būti linksmiems,
užganėdintais. Bet kur tau.
Susiraukę, galvas nuleidę,
tyli, veidai apatiški. Nei gy-
vumo, nei linksmumo. Štai
karai veža ryto metą darbi-
ninkus į darbą. Gatvekariai
sausakimšai prisikimšę. Kū-
nai išsisilksė. Važiuoja pa-
žįstamų daugybė. Rodos čia
ir vieta kalboms ir juokams.
Bet ne! Tyli visi, paniūrę,
tarsi bejausmiai ir bemin-
čiai — tikri pramonės ver-
gai. Ir ko gi linksmintis,
kuogi interesuosies, kad lau-
kia tavęs ilgos aštuonios va-
landos sunkaus, intempto,
baisiai vienodo ir begalo
nuobodaus darbo, prie ku-
rio tu nepamatysi prielan-
kaus veido ir neišgirsi prie-
telingo žodelio, o tik jausi
ant savęs užvaizdos piktą
akį, tą tikrąjį moralį bota-
gą."

Jei-gi jau garsaus Fordo
darbininkai, gaunantys po
\$6.40 už 8 valandas, taip
baisiai jaučiasi, ir susirau-
kę, kaip devynios pėtyčios,
tai kaip-gi turi jaustis tie
darbininkėliai, kurie dirba
po 10 ir daugiau valandų ir
neuždirba gyvenamosios al-
gos? Gį pagal aprokavimų,
tai apie pusę Amerikos dar-
bininkų neuždirba gyvena-
mosios algos. Šitokie tai
nabagėliai rodo turėtų būti
netik labiau paniūrę už For-
do gerai apmokamus darbi-
ninkus, o būti tikrais des-
peratais ir žudyti visokiais
būdais. Bet taip nėra. Ne-
senai buvo "Darbininke" ži-
nia apie pereitų metų pa-
žudystes. Ten parodyta, jog
didžiama patždžių buvo
turtininkai. O ko-gi turti-
ninkui turėtų trūkti? Gy-
venk ir norėk. Mat yra taip,
jog medžiaginė gerovė netei-
kia tikros laimės. Neteikia
nei pasikakinimo. Tik viso-
kio plauko raudonieji kala
darbininkui, kad jo laimė
tai medžiaginė gerovė. Ir
virš cituotas Uosio Fordo
darbininkų vaizdelis raudon-
ųjų dažais nudarytas.

Visokio plauko raudonie-
ji nurodinėja darbininkams,
kad gerovė jiems bus suteik-
ta iš viršaus. Teisybė, jie
sako, kad darbininkai turį
imti į savo rankas valdžią,
kuri pramonę ir vaizdą turė-
tų paimti į savo rankas ir ji
(valdžia) paskui teiktų dar-
bininkams visokią laimę —
geras algas, trumpas va'an-
das, mandagų bosų apsėji-
mą, lengvą darbą ir neuo-
bodų darbą ir kitokias gėry-
bes. Bet tai monai.

Yra klaida ir žmonių dva-
sios silpninimas sakyti, kad
iš šalies jiems gėrybės bus
beriamos. Kad darbas būtų
našus, tai reikalinga disci-
plina. Iš dalies nuobodumas
gali būti pašalintas, iš da-
lies darbas gali būti pada-
rytas indonesniu. Bet tik
iš dalies.

Ko iš šalies nėra galima
sulaukti, tai to reikia pasi-
rūpinti iš vidaus. O tai ga-
lima. Tas lengviau padaro-
ma, negu sulaukiama iš ša-
lies. Be to jei iš vidaus ne-
bus daroma, tai joks dary-
mas iš šalies nieko nepage-
rins.

Žmogus turi turėti tikslą.
Turi turėti prakilnų tikslą
ir prie jo eiti. Žmogus turė-
damas ir nuobodų, intemp-
tą darbą bus gaivinamas to
tikslu. Jei žmogus neturės
prakilnaus tikslo, prie ku-
rio uoliai sieks, tai jokios
medžiaginės aplinkybės ne-
suteiks jam pasikakinimo.
Priragavęs svieto tuštybių,
jis bus susiraukęs, galvą nu-
leids, tylus, apatiško vei-
dą. Nebus pas jį nei gyvu-
mo, nei linksmumo.

Darbininkai ir dabaryk-
ščių kapitalizmo laiku gali
turėti patenkintą gyvenim-
ą. Ypač tie, kurie geras
algas ima, kaip Fordo dar-
bininkai. Jų rankose tas pa-
gerinimas. Daug ką gali pa-
gerinti ir kiti darbininkai.

Dirbtuvėse dažnai oras
troškus, dulkės, visokie iš-
garavimai. Čia darbdaviai
galėtų pagerinti. Bet kol tas
pagerinimas bus iškovotas,
tai darbininkai patys kituo-
se atvejuose gali gerinti.

Retai kur dirbtuvėje yra
taip sugėdęs oras, kaip dar-
bininko nevedintoje, tabo-
kos dūmais prismardytoje
trioboje. O einant iš dirb-
tuvės, tai didžiama darbi-
ninkų turi jau gatavus pyp-
kius, cigarus, cigaretes ir
kitas paškustvas. Kadangi
dirbtuvėse laisvė varžoma,
neleidžiama rūkyti, tai dar-
bininkai vos išėję per duris
tik braukia, tik braukia deg-
tukus ir visą gatvę užsmar-
dina tabokos dūmais, kad
nerūkantiems koku darosi.

Koks čia būtų neapsakomas
pagerinimas, jei darbinin-
kai mestų tą smarvę. Bet
retai kas darbininkams pri-
mena apie tai. Ypač raudo-
nieji neužsimins apie tai.
Mat čia pagerinimas būtų iš
vidaus, o ne iš viršaus. Dau-
geliui pamokslėliu neintiksi.
Bepigu kitus apkaltinti,
bet retas ieško savo nepasi-
sekimo priežasčių savyje.

APRŪPINKITE SAVIŠKIUS LIETUVOJE
LAIKRAŠČIAIS IR KNYGOMIS.

Lietuvoje skurdas netik medžiaginis, bet ir dvasinis.
Ten žmonėms stoka netik maisto drabužių, avalų ir kitokių
reikmenų, bet taip-gi stoka laikraščių ir knygų. Apie tai žino-
te iš laišku, gaunamų iš Lietuvos.

Amerikos lietuvių pareiga yra aprūpinti saviškius Lietu-
voje laikraščiais ir knygomis. Tenekenčia dvasinio bado jūsi-
kiai Lietuvoje.

Dvasinį skurdą Lietuvoje daug lengviau ir pigiau praša-
linti, negu medžiaginį.

Dvasinį badą Lietuvoje galima pašalinti užprenumeruo-
jant jiems Amerikos katalikiškus laikraščius arba užsakant
Lietuvoje einančius laikraščius.

Lietuvoje geriausi laikraščiai yra:

"DARBININKAS," Kaunas, Ožėskienės gt. 3.

"VIENYBĖ," Kaunas, D. Vilniaus gt. 34.

"LAISVĖ," Kaunas, Ožėskienės gt. 3.

Pasiųskite geriausiu jums žinomu būdu \$2 bile kuriam iš
tų laikraščių ir laiške paprašykite siųsti laikraštį tam ir tam
(paduodant jo adresą) čielus metus, o už likusius pinigų pa-
siųsti knygelei.

Minėtus laikraščius kartu užsirašykite sau, pasiūnčiant
daugėliau pinigų. Dabar Lietuvos laikraščiai vis reguliariau
ateina.

"Darbininkas" ir Lietuvą siunčiamas per metus už \$5.
Eis visi trys savaitės numeriai. Laiškuose, ateinančiuose iš
Lietuvos rašoma, jog Amerikos lietuvių laikraščiais gautais
Lietuvoje labai džiaugiasi, nešiojasi iš kaimo į kaimą ir skai-
to su didžiu godumu apie Amerikos lietuvių veikimus del Lie-
tuvos. Tai siųskite ir Lietuvą kuodaugiausia Amerikos Lietu-
vių katalikiškų laikraščių. Perskaitytus "Darbininko" nu-
merius, jei nekraujate, į komplektą būtinai siųskite ir Lietuvą sa-
viškiams.

Ačiū Dievui, kad čia ne-
reikia pamokslininkauti a-
pie blaivybę. Girtas biznes
nuvartytas į pipirų žemę.

Dabar apie tikslą. Žmo-
gui reikia turėti prakilnų
tikslą, o ne kad ingyti bran-
gų žiedą, auksinį laikrodė-
lį, "fur coat," branzalieta
arba kokių kitų barškalių, iš
kurių tiek naudos darbinin-
kui, kiek šuniui iš penktos
kojos.

Yra aibės gerų tislų, ku-
riuos darbininkai galėtų sau
pasistatyti. Pirmoje vieto-
je gali būti švietimosi, lavi-
nimosi reikalai. Darbinin-
kai, dirbdami po 8-9 valan-
das, nenuvargsta tiek, kad
iš darbo į lovą, iš lovos į
darbą. Žmogus, neturėda-
mas užsiėmimo liuoslaikyje,
labiau nuobodžiaus, negu
dirbtuvėje. Todėl toks ir va-
žiuoja į darbą paniūręs, be-
jausmis, beminis. Norma-
lus žmogaus gyvenimas rei-
kalauja kapitaliuioti kūno ir
proto darbus. Senovės Ry-
mo mintytojai tą pripažino
ir praktikavo.

Lai darbininkas apsiren-
ka sau indomių mokslo daly-
kų, ingija tos srities knygų
ir gilina. Jei pratinsis tu-
lą laiką prie to, tai po die-
nos darbu, kada kūnas įvar-
gęs, su didžiausiu pasiten-
kinimu ir pamėgimu sės už
stalo prie knygos.

Amerikoje yra nemažai
profesionalų, kurie patys
užsidirbdami ėjo mokslus.
Turbūt kiekvienas jų pripa-
žįs, jog jie po darbo dirb-
tuvėje, prie knygos turėda-
vo tikrą good time ir labai
produktyviškai praleidavo
laiką. Jie pasakys, jog tuo-
met mokslas pats lisdavo į
galvą, o kai į mokyklą nu-
važiuo, kai per dieną rei-
kėjo už knygos sėdėti, tai
reikėjo mokslą kelti į galvą.
Kiekvienas jų pripažįs, jog
dirbtuvėje jis mechanišką,
nuobodų darbą dirbdamas
buvo paskendęs tame daly-
ke, kuriame lavinosi vaka-

rykščiai. Tokiu būdu nuo-
bodumo nejausdavo.

Garsusis Anglijos rašyto-
jas Ruskin nurodė, jog dar-
bininkai būsią uoliausi raš-
tų skaitytojais.

Be abejonės ne vien moks-
lo bile kokia sritis gali bū-
ti darbininko tikslu, bei už-
siėmimu, kuris jį gaivintų.
Amatų mokymosi, jaunimui
vaidinimai, visuomeni-

nis veikimas ir tt. ir tt.
Todel kad nebūti bejaus-
miu beminčiu pramonės ver-
gų, kad tas pat dirbtuvės
darbas nebūtų noubodus, tai
darbininkas privalo rasti
sau tikslą, užsiėmimą lais-
vose nuo darbo valandose.
Darbininkai ir darbininkės,
prie mokslo, veikimo, ama-
tų, — prie gerų tikslų.

Zemaitis.

Geriausias apšvietos šaltinis yra geros knygos. Žemian
paduodame knygas, kurias patariame įsigyti.

Naujos Gadynės Prieaušryje. Parašė U o s i s. Gerian-
sias, rimčiausias ir naujausias darbininkų ir politikos klai-
simais veikalas. Kaina 15c.

Sveikata. Su daugybe paveikslų, drūtuose apdaruose, 339
pusl. Bepigu duoti rodą, kuomet viskas gerai. Bepigu išsi-
gydyti iš mažos negalės. Bepigu išsisangoti ligų, kuomet ži-
nai, kaip užsilaikyti ir žinai sveikatos taisyklės. Ingk šią kny-
gą kol sveikas, o nereikės lankytis pas daktarus, landyti po
aptiekas ir gaišti darbo dienas, nes iš tos knygos išmoksi,
kaip sveikata užlaikyti. Kaina \$2.50

Tabakas—Nuodai. Ar rūkai ar ne, ingyk tą knygą. Jei
nerūkai, tai ją perskaitęs, pažinsi rūkymo žalą ir mesi blogą
paproči. Jei nerūkai, tai perskaitęs tą knygę, patapsi ko-
votoju prieš piktžolę, atkalbinsi nuo rūkymo savo draugus,
kurie paskui tau bus dėkingi. 35 pusl. Kaina 10c.

Bažnyčia ir Mokslas. Ar tikyba ir gamtos mokslai prie-
šingi vienas antram? Ar Katalikų Bažnyčia priešinga apšvie-
tai ir mokslui? Ar ji persekiojo mokslo vyrus? Šie ir daug ki-
tų indomių klausimų šioje knygelėje atsakyti ir faktais parem-
ti. Pust. 28, kaina 10c.

Eilės — P r. V a i č a i č i o. Vaičaitis yra vienas žy-
miausių lietuvių poetas. Jo eilių knyga privalo būt kiekvieno
lietuvių stuboje. Pust. 157, kaina 75c.

Žydas Lietuvoje. Žydai yra didžiausias svetimas gaivalas
Lietuvoje. Žydų klausimas Lietuvoje yra svarbus. Kiekvie-
nas lietuvis turi su tuo klausimu susipažinti. O tą galima pa-
daryti iš minėtos knygelės. Kaina 10c.

Visas Svetas. Smulkios, suprantamos žinios iš gamtos
mokslų. Iš jos geriausia susipažinti su gamtos mokslo pagrinda-
is. Pust. 155, kaina 25c.

Trys Keleiviai: kriksčionis, žydas ir turkas. Smagi, len-
gva, pamokinanti apysaka. Kaina 45c.

Sodžionų Teologija. Parašė J. Gerutis. Gražiausia
išdėtas Rymo Katalikų Bažnyčios mokslas. Pust. 285. Kaina
tik \$1.00

Plėšikų Lindynė, arba nunešta duklė. Graži, smagi apy-
saka iš Lietuvos žmonių gyvenimo. Pust. 38, kaina 15c.

Moterystė ir Šeimyna. Iš vokiško vertė J. Gerutis.
Kiekvienam žmogui naudinga ir smagiai parašyta knyga. Pus-
lapių 41. Kaina 50c.

Materijos Keitimosi Organizmuose. Labai rimtas moks-
liškas veikalas. Su pasigirėjimu skaitys ją kiekvienas mokslo
mylėtojas. Pust. 56, kaina 30c.

Gyvenimo Gabalėliai. Talpina 13 gražių, trumpų, indomių
apysakėlių. Pust. 50. Kaina 15c.

Geras ir Blogas Auklėjimas pavyzdžiuose. Vaikelius au-
ginti ir auklėti neužtenka juos kaip gyvuliukus ganyti ir val-
gydinti. Juos reikia auklėti. Kad nebūtų tavo vaikeliai, kaip
žvėriukai ingyk šią knygą ir išmok vaikelius auklėti.
Tos naudingos visiems tėvams knygos kaina 25c.

Geležinkelio Sargas. Graži, smagi apysakėlė. Kaina 15c.

Geležinkelis. Visiems suprantamai aprašyta, kas ir kaip
įsrado geležinkelius. Kaina 10c.

Ben Hur. Tai vienas svarbiausių veikalų žmonijos istori-
joj. Išversta į visokias kalbas ir į japonų kalbą. Apsaka iš
Išganytojaus gyvenimo. Kaina apdaruose 1.50

Auksinio Obuolio Istorija. Su daug paveikslų. Iš seno-
vės graikų mitologijos. Tinka mažiems ir dideliems. Kaina 50c.

Pažinkime Socializmą. Iš visokių atžvilgių išnagrinėtas
socializmas. Kaina 10c.

Biurokratai. Indomi apysaka iš karės laiko Rusijos su
Japonija. Kaina 25c.

Čia yra paminėtos knygos iš įvairių sričių—iš mokslo, ti-
kybos, dailiosios literatūros ir socialių klausimų srities. Iš
jų darbininkas gali visapusiškai apsišviesti. Jos visos gauna-
mos "Darbininko" knygyne.

"DARBININKAS,"

242-244 W. BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.

AR SKAITAI LAIKRAŠTĮ
"DARBO VALANDAS?"

Jeigu ne, tai užsirašyk šiandien. Pasiųsk
\$2.50 už metų arba \$1.50 už pusę metų o gausi
laikraštį kas savaitė ir linksmi praleisi savo
valandas.

Taip-gi nepagailėk užrašyti savo giminėms
ir Lietuvą. Lešuoja tik \$4.50 metams, \$3.25 pu-
sei metų.

Pingus siųskit money orderiais arba čė-
kiais.

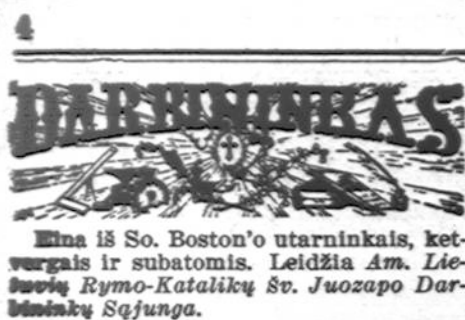
REIKALINGI AGENTAI.

Rašydami visuomet adresuokit:

DARBO VALANDOS PUBLISHING CO.,

6400 Superior Ave.,

Cleveland, Ohio.

"DARBININKAS"
(THE WORKER)
The Lithuanian tri-weekly paper.
Published every Tuesday, Thursday,
and Saturday by St. Joseph's Lithuanian
R. C. Association of Labor.

SUBSCRIPTION RATES:
Yearly\$4.00
Boston and suburbs\$5.00
Foreign countries yearly\$5.00

"Entered as second-class matter Sept.
22, 1915 at the post office at Boston,
Mass., under the Act of March 3, 1879."

"Acceptance for mailing at special rate
of postage provided for in Section
1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized
on July 12, 1918."

TEINIE DARBAS RIMTAI.

Ikiol darbai del Lietuvos buvo atliekami daugiausia ūpa sukeliant. Jei nesiseka ūpa sukelti, tai iš žmonių nieko negausi, arba visai mažai. Lietuvos bonų platinimas pradžio sekėsi. Ypač kai kur Lietuvos misija pasisukdavo, pakalbėdavo, tai žmonių ūpas pakildavo, žmonės užsidedavo ir pinigai pylėsi. Bet kur misija jau yra buvus, tai ten gyvenimas eina po senovei. Misija pabaigęs lankyti didesniais kolonijais ir bus bonų išparduota už apie \$1.000.000. Na, o norima surinkti \$5.000.000. Reikiška pakiliuojų ūpu, didžioju įsibėgimu bus atlikta tik maža suma-nyto darbo dalis.

Patsai pakilus ūpas nebuvo prideramai išnaudotas; jis buvo sugadintas misijos informacijos biuro katalikus išleidžiančiais straipsniais.

Kaip ten nebūtų, o dabar reikia rimtai pažūrėti į darbą ir ieškoti priemonių platininti Lietuvos bonus. Geriausias būdas, nors tai negreitas, pavartoti šokią tokią prievartą per draugijas. Visų dr-jų rimtesnė nariai lai susimokina artimiausiam susirinkime būtinai inešti bonų klausimą, tegu pati dr-ja iš savo išdo perkasi boną pagal išgalę ir lai padaro nutarimą, kad kiekvienas narys būtinai pirktų boną. Išimti galima ir reikia daryti tik ligos suvargintiems, mažai uždirbantiems, didelis šeimynas turintiems. Šiaip jau neprivalo likti nei vienas narys be Lietuvos Valstybės bono.

Draugijos, kuopos, klubai, chorai, rateliai žiūrėkite, kad jūsų nariai turėtų po Lietuvos Valstybės boną.

GERAI PASIRODYKITE.

Visų "Darbininko" skaitytojų prašome ne likti be Lietuvos Valstybės bono. Ypač prie to raginame L. D. S. narius. Kas dabar neišgalėtų paskolinti Lietuvos besikuriantį Valstybei bent \$50?

Ateinantį rudenį Lietuvių Darbininkų Sąjungai ir "Darbininkui" sukanka 5 metai. Per tas sukaiktaves meisime į savo namą, turėsime gerą spaudžiamąją mašiną ir visa spaustuvė bus moderniškai ištaisyta. Tas viskas įvyks pačių sąjungiečių dėka ir visi prisidėjusieji ir pasidarbusieji bus užrašyti L. D. S. Kalendoriuje 1921 metams. Kartu

paprašysime kuopų parašyti savo istorijas paminint daugiausia pasidarbusius narius. Taip-gi bus prašyta, kad kiekvienas L. D. S. narys pasakytų kiek aukavęs Lietuvai ir už kiek bonų pirkes. Retas kuris galės dokumentaliai paliudyti savo aukas. Tai užteks, jei garbės žodžiu pasakys apie kiek yra paaukavęs Lietuvai. Tai tenepasirodo nei vieno L. D. S. nario be Lietuvos Valstybės bono. Išsikaibėti gali tik menku uždarbiu, ligą, nedarū ir kita svarbia priežastia.

TAUTOS FONDO REIKALAI.

Šv. Kazimiero Diena!
Kaip brangi yra šv. Kazimiero diena, kiekvienas katalikas tą aiškiai supranta. Atmintime toje taip brangioje mūsų gyvenimo dienoje ir apie mūsų brangią Tėvynę Lietuvą. Pereitais metais, mes daugiau kreipėme dėmesį į politinį Lietuvos sušelpimą, kada Lietuvoje vos tik organizavosi Lietuvos valdžia, šandie turime daugiau atkreipti dėmesį į kultūrinį Lietuvos sušelpimą. Lietuvos valdžia būdama jaunutėlė negal visų valstybės kultūros įstaigų kaip pridera aprūpinti, antra, jai ir lėšų nėra kuo paremti. Tad-gi mes, amerikiečiai, ištieskime savo ranką link nuvargintos Tėvynės, ypatingai šv. Kazimiero dienoje, aukokime dienos už darbį į Tautos Fondo paršimui Tėvynės kultūrinį įstai-gų.

Visi Tautos Fondo skyriai kuomi nors tą dieną svarbesniu turėtų paminėti sulig išgalės tos dienos atminimui, vakarėlį surengti ar tam panašiai.

Kur aplinkybės leidžia ką didesnio surengti, teatrėlį su vaidinti, kur trūksta spēkų nors šiaip prakalbas surengti, jei ir to kur negalima šiaip vienas kitą pakalbinti paaukuoti dienos uždarbį Tėvynės sušelpimui.

Visi kas gali ir kuo tik gali remkime, neškime Tėvynei pagalbą. Statykime Tėvynės kultūros rūmą, kad būt šviesus ir malonus mums jame gyveniti; remkime Lietuvos mokyklas, šelpkime badūjančią moksleiviją, kad Lietuva būt šviesi ir kultūringa.

K. J. Krušinskas, T. F. Sekr.
456 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

Pasveikinimas

Pasveikinimas Gimtųjų Dienoj Vasario 25, Darbininkų Vadui Nenulstančiam Mūsų Tautos Veikėjui, Zaidintojui ir švietėjui, Gerb. Kun. F. KEMESIUI.

Brangus mūsų Vade! Sveikiname Tave gimtųjų dienoj! Išreiškiam didžiausią pagarbą, prisirišimą ir dėkingumą Tau brangus darbininkų Vade ir nenulstantis mūsų tautos darbuotojau! Gyvuok Vade! Lai Dievas laimina Tavo prakilnius darbus! Neš ir ant toliaus Kristaus ir Kriščiūnų vėliav! Lai Kristus stiprina Tave ir priduoja kantrybės ir ištvermės kovoje su priešais.

Siek brangus Vade pats prie tikslo ir vėsk mums — mes visados su Tavim! Ilgiausių metų! Lai ateityje kiekvienas metas savo paibaigoje gausybę gražių darbų ir įvykių svajonių ir idealų! Tai mūsų širdingi linkėjimai Tau, brangus mūsų Vade.

Vardan visos L. D. S. 29-tos kuopos

Bronius J. Jakaitis, pirm.

LAISKAI IS LIETUVOS.

Kaunas, 1920 m. Sausio 28 d.
Lietuvos Valstybės Prezidentas
No. 84.

Jo sveikatai
Kunigui Julini Čaplui, Worcester'io, Mass. lietuvių T. Fondo Sk. pirmininkui. Tamstų laiška, Lapkričio 13 d. 1919 m. man parašyta, ir 26-305 kronerių čekį, Tautos Fondo išduotą ir mokėtiną mano vardu Privatbanken Kopenhagoje, esu jau senai gavęs. Iš visos širdies dėkoju dosniems amerikiečiams už tą auką mūsų Tėvynei. Tą ir kitomis aukomis, iš Amerikos mano vardu atsiųstomis ir dar tebesiunčiamomis, pirmučiausiai bus šelpiami Lietuvos kareiviai ir karininkai, kurie betarnaudami savo kraštui pavargo ar net sveikatos nustojo; iš tų lėšų bus taip pat globojamos žuvusiųjų Lietuvos nepriklausomybės kovoje kareivių šeimos, palikusios be maitintojų ir globėjų. Aš labai prašyčiau Amerikos lietuvių ir toliau rodyti savo rinkiavomis duosnumo šiam tikslui: šelpiti nukentėjusiems Tėvynės gynėjams ir jų šeimynoms.

Didžios padėkos žodį tardamas
A. Smetona,
Lietuvos Valst. Prezidentas.

Kaunas, 1920 m. Sausio 29 d.
Lietuvos Valstybės Prezidentas
No. 86.

Jo Sveikatai
Kunigui Pranui Juškaičiui, "Moksleivio" Redaktoriui Church of the Immaculate Conception, York St., Cambridge, Mass.

Nebūdama tikras, ar Lietuvos Pasiumintybė Kopenhagoje, kuriai pavedžiau išimti Tamstų siųstą mano vardu 6896,50 kronerių iš Privatbanken, bus savo laiku Tamstai pranešusi, kad pinigai gauti, laiku malonių daiktų pačiam kreiptis į Tamstą ir širdingai padėkoti Amerikos lietuviams, per mane paaukojuosiems Lietuvos reikalams viršum paminėtą sumą. Beto norėčiau žinoti ankotojų norą, kuriam tikslui geriausia suvartoti tą jų atlašą. Iš savo pusės pasiūlyčiau Tamstoms skirti ją pašalpai ir pagalbai Lietuvos kareivių, nukentėjusių mūsų nepriklausomybės kovoje, taip pat ir jų šeimynoms, likusioms be globėjų ir maitintojų. Mat tam reikalui bus vartojamos ir kitos aukos, atsiųstos ir tebesiunčiamos mano vardu. Jei Tamstos siųsite mano vardu daugia auksų, prašau siųsti per Kopenhagą, kaip jau esate siuntę, Amerikos, Anglų ir Danų valiuta. Ta proga tariu didžios padėkos žodį už malonių Tamstų pasveikinimus ir širdingus kloties linkėjimus Lietuvos Valdžiai mano ir Vyriausybės asmenyse.

A. Smetona,
Lietuvos Valst. Prezidentas

Svirgalai,
Šakių apskr. 19-X-19.
Gerb. Kun. P. Juškaičiui, Cambridge, Mass.

Malonus Broli
Kun. Pranciškau:
Gavome nuo Jūsų laiškelį gruod. 5. Ačiū. Skrynelės su valgiais dar negavome. Dar niekas nei šioje parapijoje negavo. Kuomet gausime linksma bus mums pamatyti jūsų dovanėlę iš Amerikos. Šiuom tarpu esame sveiki. Laikė karo ir-gi buvome sveiki. Tos nelaimingos ligos mūsų nepalietė. Du kartu buvau susirgus plaučių uždegimu 1915 m. kovo mėnesyje. Pagiau. Šeimyns turime daugiau bet turtų nedang. Bet mes išlikom nepalieti ugnies per karą. Mūsų visą kaimą išdeginė, nieko neliko. Kuomet po Seredžium buvo mūšis mes turėjom išbėgti į Kauno rėdybą. Vėliaus tai tik turėjom būti už angstos geelžinės tvoros, kuriėjo per ilgus dvaro lauką.

Su pagarba,
Vincetas Juška.

Siųsdami laiškus į Lietuvą teisingai užrašykite Lithuania.

Siųskite perskaitytus "Darbininko" numerius saviškiams į Lietuvą. Teisingai užrašykite žodį LITHUANIA.

KELIONĖ ATGAL.

Dabar dang lietuvių rengiasi grįžti į Lietuvą. Danguis jau turi pasportus. Šis gerb. kun. P. Saurusaičio aprašymas parodys kuo lietuviui gali sulaukti vykdamas Lietuvon ir todel pasimokys atsargumo ir budrumo. Red.

Sužinojau nuo kun. Jono Žilkaus kad jo prapuolė net dvi valizos, viena pati valiza už 300 Amerikos dolerių. Tai ir mano kuparas su skrandu ir visomis žieminėmis drapanomis dingo! Delei stokos arklių ir tramvajų arba betkokių vežimų negalėjau į daugumą vietų Tėvynės atsilankyti. Tik buvau Kaune, Marijampolėje, Vilkaviškyje, Lankeliškiuose, Alvyte, Virbalyje ir Kybartuose. Nuo Rugsėjo 14 lig Spalio 15 išbuvau Lietuvoje — būčiau dar daug ilgai galėjęs pabūti, kad būčiau gavęs progą sužinoti kada bus galima gauti laivą iš Anglijos į Ameriką. Kadangi buvau ketinęs grįžti per Liepoją o daugiau nevažiuoti per Germaniją, ir sulig kaikiurių nuomone turėtų būti Liepojuje Anglijos laivų agentūra, tai važiauvau antru kartu į Kauną kad sužinojau ar ilgai turėsiu laukti Anglijos laivo vadinamojo **Mauretania**, ir kaip ilgai dar galėčiau pagyventi Lietuvoje. Bet Kaune sužinojau kad per Liepoją jau negalima grįžti, nes Kolčako kariuomenė jau buvo paėmusi Rygą iš Latvių ir Lietuvių Šaulius, tai ten radosi didesnis pavojus negu per Vokietiją, nes daug Vokiečių užsilikusį Latviųoje ir Lietuvoje priisijungė prie Kolčakininkų. Tai man kitokio išėjimo nebuvo kaip tikiai grįžti per Vokietiją. Tai Kaune kreipiausi prie Anglų Politinės Misijos kad pridėtų prie mano pasporto vizą arba leidimą grįžti per Angliją, ir prie vokiečių kad pridėtų leidimą grįžti per Vokietiją. Gavęs leidimus atsiveikinau su Kaunu ir išvažiauvau į Vilkaviškį. Spalio 15 atlaikęs Mišias Vilkaviškyje ir atsisveikins su Prelatu ir kitais kunigais išvažiauvau į Kybartus — nuvykau į Eitkūnus sužinoti katrą valandą išėina traukinys iš Eitkūnų į Karaliaučius ir Berlyną. Spalio 16 dieną dar laikiau Mišias Kybartų bažnyčioje iš cerkvės pagamintoje, ir po Mišių perėjau per rubėžių į Eitkūnus, bet kad vokiečių rubėžiaus sargas užtrukdė veik dvi valandis iki išskartinėjo mano abi valizai ar negabenu uždraustų daiktų, tai pasivėlavau ir pirmąjį traukinį, o turėjau laukti kito net iki po piet antros valandos. Kolonijon atvykau Spalio 18, ir ten prabuvau tris dienas beieškodamas savo bagažą — maniau gal Anglų militarė valdžia reikalavo atidarymo ir parodymo kas jame buvo. Bet nieko nesuradau, tai jau dabar neturiu jokios vilties. Dvidešimtą dieną Spalio po piet a-ju narių. Dalykas yra tame, kad dabar pas mus pasirodė geras ūpas veikime dirbti tėvynės ir bažnyčios labui.

Tegyvuoją Šv. Cecilijos chorą!

Koresp. A. Stašaiciūtė.

BALTIMORE, MD.

Pas mus čia susikirto bagočiai su biednaisiais. Bagočiai įsisteigė stotį parduvinėti Lietuvos bonus, o biednieji ir neapsileisdami taip-gi įsisteigė ir pakvietė mane už išdindinką; aš labai nudžingau, kad gaudu savo brangiai tėvynei pasitarnauti, bet iš visų šalių žiūrint bagočiai mus biednuosius nori sukirsti. Patraukė po savo pusei didžiūmą draugysčių, bosų ir biznierių ir siuvėjų unija žada eiti su buržujais ir pirkti už 1500 dol. bonų. Tai-gi baltimoriečiai nepasiduokim atstovu iš kožnos organizacijos bagočiam! Meldžiu vyru, mo-jos. Ju buvo 19. Ir ištikrųjų terų ir merginų nepasilikti ir jau tame mitinge buvo geros nelikti bt Lietuvos bonų. Padėpasekmės, nes pažūrėjus į tą site mus pasivyti bagočius ir būrelį susirinkusių atstovų, pagelbėsime savo tėvynei. O galima buvo matyti jų akyse kaip malonu bus turint Lietu-žibėjo tėvynės meilė. Pasigirvos paskolos boną, nes mūsų do balsas pasizdėjimo dėti Tėvynei baigia apsisvalyti nuo aukas ir buvo pasikišę su pen-prieš ir ji yra visikiai laisva, kine, bet kas čia tau. Kun. kada jos nieks nevaržys, tai Gudaitis \$50.00, J. J. Jakima, bus džiaugsmas kada sugrįši-vičius \$25, G. Gurniavičius

NORWOOD, MASS.
Šv. Cecilijos Choro metinis susirinkimas.

Susirinkimas buvo vasario 23 d. Svarbiausiu reikalu buvo rinkimas valdybos šioms metams. Išrinkta: pirm. — V. Stasevičius, vice-pirm. — P. Kaliūnas, prot. rašt. — S. Pauras, fin. rašt. liko ta pati S. Uzdavinaitė, išd. — J. Kavaliauskas, išdo globėjais — A. Keršintė ir A. Stašaiciūtė, re-petiečių nuožūra — J. Ivaška, maršalka — A. Kupčiūnas, korespondentė — A. Stašaiciūtė. Čia reikia pasakyti, kad visa valdyba susideda iš veiklių narių, o pirm. yra pats choro vedėjas.

Taip-gi buvo atsilankęs vietos klebonas kun. V. Taškūnas, kuris davė gerų patarimų chorui.

Neteko patėmyti nei vienos korespondencijos iš Norwoodo, kuri liestų croro veikimą, o jis yra daug ką nuveikęs, ypač bažnyčios ir tautos labui.

1919 metais choras intaisė naujus vargonus, kurie atėjo \$25.00. Ne tik ką choro nariai darbuos, bet jie sudėjo didesnę dalį sumos.

Taip-gi buvo surengęs kelis koncertus Norwood'e ir važiauo į kitas kolonijas su koncertais. Per šitą susirinkimą nutarta surengt teatrą pirmą nedėlią po Velykų.

Mūsų choras kyla: kiekvieną susirinkimą prisirašo naujie narių. Dalykas yra tame, kad dabar pas mus pasirodė geras ūpas veikime dirbti tėvynės ir bažnyčios labui.

Tegyvuoją Šv. Cecilijos chorą!

Koresp. A. Stašaiciūtė.

BALTIMORE, MD.

Pas mus čia susikirto bagočiai su biednaisiais. Bagočiai įsisteigė stotį parduvinėti Lietuvos bonus, o biednieji ir neapsileisdami taip-gi įsisteigė ir pakvietė mane už išdindinką; aš labai nudžingau, kad gaudu savo brangiai tėvynei pasitarnauti, bet iš visų šalių žiūrint bagočiai mus biednuosius nori sukirsti. Patraukė po savo pusei didžiūmą draugysčių, bosų ir biznierių ir siuvėjų unija žada eiti su buržujais ir pirkti už 1500 dol. bonų. Tai-gi baltimoriečiai nepasiduokim atstovu iš kožnos organizacijos bagočiam! Meldžiu vyru, mo-jos. Ju buvo 19. Ir ištikrųjų terų ir merginų nepasilikti ir jau tame mitinge buvo geros nelikti bt Lietuvos bonų. Padėpasekmės, nes pažūrėjus į tą site mus pasivyti bagočius ir būrelį susirinkusių atstovų, pagelbėsime savo tėvynei. O galima buvo matyti jų akyse kaip malonu bus turint Lietu-žibėjo tėvynės meilė. Pasigirvos paskolos boną, nes mūsų do balsas pasizdėjimo dėti Tėvynei baigia apsisvalyti nuo aukas ir buvo pasikišę su pen-prieš ir ji yra visikiai laisva, kine, bet kas čia tau. Kun. kada jos nieks nevaržys, tai Gudaitis \$50.00, J. J. Jakima, bus džiaugsmas kada sugrįši-vičius \$25, G. Gurniavičius

Tuli pagatavi prisiekti, kad baltas yra judas.

I LIETUVĄ UŽRAŠYK VIENTELI DARBININKŲ LAIKRASTĮ "DARBININKĄ."

Šis paveikslėlis aiškiai liūdija, kad ne tik liaudis, bet ir Lietuvos viršininkai noriai skaito ir gėrisi laikraščiu "Darbininku."

Iš dešinės yra Senapilės viršininkas Am-brozevičius; iš kairės Marijampolės Apskričio kamandantas Skučas.

"DARBININKAS" I LIETUVĄ METAMS PENKI DOLERIAI.

Užrašyk dabar!

"DARBININKAS,"
242-244 W. Broadway, South Boston 27.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

NORWOOD, MASS.
Šv. Cecilijos Choro metinis susirinkimas.

Susirinkimas buvo vasario 23 d. Svarbiausiu reikalu buvo rinkimas valdybos šioms metams. Išrinkta: pirm. — V. Stasevičius, vice-pirm. — P. Kaliūnas, prot. rašt. — S. Pauras, fin. rašt. liko ta pati S. Uzdavinaitė, išd. — J. Kavaliauskas, išdo globėjais — A. Keršintė ir A. Stašaiciūtė, re-petiečių nuožūra — J. Ivaška, maršalka — A. Kupčiūnas, korespondentė — A. Stašaiciūtė. Čia reikia pasakyti, kad visa valdyba susideda iš veiklių narių, o pirm. yra pats choro vedėjas.

Taip-gi buvo atsilankęs vietos klebonas kun. V. Taškūnas, kuris davė gerų patarimų chorui.

Neteko patėmyti nei vienos korespondencijos iš Norwoodo, kuri liestų croro veikimą, o jis yra daug ką nuveikęs, ypač bažnyčios ir tautos labui.

1919 metais choras intaisė naujus vargonus, kurie atėjo \$25.00. Ne tik ką choro nariai darbuos, bet jie sudėjo didesnę dalį sumos.

Taip-gi buvo surengęs kelis koncertus Norwood'e ir važiauo į kitas kolonijas su koncertais. Per šitą susirinkimą nutarta surengt teatrą pirmą nedėlią po Velykų.

Mūsų choras kyla: kiekvieną susirinkimą prisirašo naujie narių. Dalykas yra tame, kad dabar pas mus pasirodė geras ūpas veikime dirbti tėvynės ir bažnyčios labui.

Tegyvuoją Šv. Cecilijos chorą!

Koresp. A. Stašaiciūtė.

BALTIMORE, MD.

Pas mus čia susikirto bagočiai su biednaisiais. Bagočiai įsisteigė stotį parduvinėti Lietuvos bonus, o biednieji ir neapsileisdami taip-gi įsisteigė ir pakvietė mane už išdindinką; aš labai nudžingau, kad gaudu savo brangiai tėvynei pasitarnauti, bet iš visų šalių žiūrint bagočiai mus biednuosius nori sukirsti. Patraukė po savo pusei didžiūmą draugysčių, bosų ir biznierių ir siuvėjų unija žada eiti su buržujais ir pirkti už 1500 dol. bonų. Tai-gi baltimoriečiai nepasiduokim atstovu iš kožnos organizacijos bagočiam! Meldžiu vyru, mo-jos. Ju buvo 19. Ir ištikrųjų terų ir merginų nepasilikti ir jau tame mitinge buvo geros nelikti bt Lietuvos bonų. Padėpasekmės, nes pažūrėjus į tą site mus pasivyti bagočius ir būrelį susirinkusių atstovų, pagelbėsime savo tėvynei. O galima buvo matyti jų akyse kaip malonu bus turint Lietu-žibėjo tėvynės meilė. Pasigirvos paskolos boną, nes mūsų do balsas pasizdėjimo dėti Tėvynei baigia apsisvalyti nuo aukas ir buvo pasikišę su pen-prieš ir ji yra visikiai laisva, kine, bet kas čia tau. Kun. kada jos nieks nevaržys, tai Gudaitis \$50.00, J. J. Jakima, bus džiaugsmas kada sugrįši-vičius \$25, G. Gurniavičius

Tuli pagatavi prisiekti, kad baltas yra judas.

I LIETUVĄ UŽRAŠYK VIENTELI DARBININKŲ LAIKRASTĮ "DARBININKĄ."

Šis paveikslėlis aiškiai liūdija, kad ne tik liaudis, bet ir Lietuvos viršininkai noriai skaito ir gėrisi laikraščiu "Darbininku."

Iš dešinės yra Senapilės viršininkas Am-brozevičius; iš kairės Marijampolės Apskričio kamandantas Skučas.

"DARBININKAS" I LIETUVĄ METAMS PENKI DOLERIAI.

Užrašyk dabar!

"DARBININKAS,"
242-244 W. Broadway, South Boston 27.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

NORWOOD, MASS.
Šv. Cecilijos Choro metinis susirinkimas.

Susirinkimas buvo vasario 23 d. Svarbiausiu reikalu buvo rinkimas valdybos šioms metams. Išrinkta: pirm. — V. Stasevičius, vice-pirm. — P. Kaliūnas, prot. rašt. — S. Pauras, fin. rašt. liko ta pati S. Uzdavinaitė, išd. — J. Kavaliauskas, išdo globėjais — A. Keršintė ir A. Stašaiciūtė, re-petiečių nuožūra — J. Ivaška, maršalka — A. Kupčiūnas, korespondentė — A. Stašaiciūtė. Čia reikia pasakyti, kad visa valdyba susideda iš veiklių narių, o pirm. yra pats choro vedėjas.

Taip-gi buvo atsilankęs vietos klebonas kun. V. Taškūnas, kuris davė gerų patarimų chorui.

Neteko patėmyti nei vienos korespondencijos iš Norwoodo, kuri liestų croro veikimą, o jis yra daug ką nuveikęs, ypač bažnyčios ir tautos labui.

1919 metais choras intaisė naujus vargonus, kurie atėjo \$25.00. Ne tik ką choro nariai darbuos, bet jie sudėjo didesnę dalį sumos.

Taip-gi buvo surengęs kelis koncertus Norwood'e ir važiauo į kitas kolonijas su koncertais. Per šitą susirinkimą nutarta surengt teatrą pirmą nedėlią po Velykų.

Mūsų choras kyla: kiekvieną susirinkimą prisirašo naujie narių. Dalykas yra tame, kad dabar pas mus pasirodė geras ūpas veikime dirbti tėvynės ir bažnyčios labui.

Tegyvuoją Šv. Cecilijos chorą!

Koresp. A. Stašaiciūtė.

BALTIMORE, MD.

Pas mus čia susikirto bagočiai su biednaisiais. Bagočiai įsisteigė stotį parduvinėti Lietuvos bonus, o biednieji ir neapsileisdami taip-gi įsisteigė ir pakvietė mane už išdindinką; aš labai nudžingau, kad gaudu savo brangiai tėvynei pasitarnauti, bet iš visų šalių žiūrint bagočiai mus biednuosius nori sukirsti. Patraukė po savo pusei didžiūmą draugysčių, bosų ir biznierių ir siuvėjų unija žada eiti su buržujais ir pirkti už 1500 dol. bonų. Tai-gi baltimoriečiai nepasiduokim atstovu iš kožnos organizacijos bagočiam! Meldžiu vyru, mo-jos. Ju buvo 19. Ir ištikrųjų terų ir merginų nepasilikti ir jau tame mitinge buvo geros nelikti bt Lietuvos bonų. Padėpasekmės, nes pažūrėjus į tą site mus pasivyti bagočius ir būrelį susirinkusių atstovų, pagelbėsime savo tėvynei. O galima buvo matyti jų akyse kaip malonu bus turint Lietu-žibėjo tėvynės meilė. Pasigirvos paskolos boną, nes mūsų do balsas pasizdėjimo dėti Tėvynei baigia apsisvalyti nuo aukas ir buvo pasikišę su pen-prieš ir ji yra visikiai laisva, kine, bet kas čia tau. Kun. kada jos nieks nevaržys, tai Gudaitis \$50.00, J. J. Jakima, bus džiaugsmas kada sugrįši-vičius \$25, G. Gurniavičius

Tuli pagatavi prisiekti, kad baltas yra judas.

TAMAQUA, PA.
Lietuviai, talkon Lietu-va!

Kun. Gudaitis beieškodamas būdą kad kaip inkūrus bendrą veikimą del pasisekimo surinkti \$20.000.00, atsiėmė ir visas organizacijas kad prisidėtų.

Sausio 2 d. įvyko pirmas susirinkimas visų atstovų po du-gi baltimoriečiai nepasiduokim atstovu iš kožnos organizacijos bagočiam! Meldžiu vyru, mo-jos. Ju buvo 19. Ir ištikrųjų terų ir merginų nepasilikti ir jau tame mitinge buvo geros nelikti bt Lietuvos bonų. Padėpasekmės, nes pažūrėjus į tą site mus pasivyti bagočius ir būrelį susirinkusių atstovų, pagelbėsime savo tėvynei. O galima buvo matyti jų akyse kaip malonu bus turint Lietu-žibėjo tėvynės meilė. Pasigirvos paskolos boną, nes mūsų do balsas pasizdėjimo dėti Tėvynei baigia apsisvalyti nuo aukas ir buvo pasikišę su pen-prieš ir ji yra visikiai laisva, kine, bet kas čia tau. Kun. kada jos nieks nevaržys, tai Gudaitis \$50.00, J. J. Jakima, bus džiaugsmas kada sugrįši-vičius \$25, G. Gurniavičius

Tuli pagatavi prisiekti, kad baltas yra judas.

Tuli pagatavi prisiekti, kad baltas yra judas.

LIETUVIŲ DARBININKŲ SAJUNGOS NAMAS.

Šisai L. D. S. namas yra vienas geriausių namų So. Bostone ir randasi geriausioje vietoje biznio žvilgsniu. Jame bus įtaisyta moderniška su geriausiomis mašinomis "Darbininko" spaustuvių, apštas knygynas, krautuvių, L. D. S. centro raštinė. Viršuje yra kambariai ofisams visokiems profesionalams. Bus padaryta salė. Kaip ant paveikslėlio parodyta, L. D. S. namas yra ant kampo Broadway ir E St.

VINCAS JANKAUSKAS,

Real Estate agentas, kurs "Darbininkui" tarpininkavo namo pirkime. Jo ofisas yra 395 W. Broadway, room 3.

ADV. F. J. KALINAUSKAS,

Kurs pasekmingai išvesti derybas su savininkais didžiulio namo, kurį Liet. Darb. Sąj. ga nupirko.

\$25, Vincas Petkus \$10, kiti po ptnkinę, kurių neminėsiu iki po pabaigimo vajuas.

Per minėtą susirinkimą visi atstovai pasižadėjo agituoti savo organizacijose, kad jos savo visomis jėgomis padėtų tam užmąnytam darbui.

Tam visam veikimui buvo išrinktas tam tikras komitetas, į kurį įėjo šie: J. Kazura pirm., kun. P. Gudaitis sekr., G. Gurnevičius išd.

Buvo nutarta laikyti sekantį mitingą sekantį nedėlią ir paskelbti, jog kalbės 9 kalbėtojai. Kada tas tapo paskelbta, tai liaudis nudžiugo, nes turės progą išgirsti tokio didelio skaitliaus kalbėtojų. Žmonių susirinko pilnutėlė svetainė, kad da niekašs tiek nebuvo. Vakaro programa buvo tokia: pirmiausia šv. Petro ir Povilo Choras sudainavo Lietuvos himną ir šiaip keliolika lietuviškų dainelių. Paskui sekė kalbėtojai. Kalbėjo visi atstovai. Paskui kun. Gudaitis aiškino Lietuvos istoriją nurodymas istoriškus rubežius, primindamas Lietuvos vargingus laikus ragino visus darban.

Kaip girdėtis iš vėliausių raportų, tai jau virš pusės sumos yra užtikrinta, nes nekurios organizacijos pasižadėjo po \$50.00 ir \$25.00 aukauti. Per tas prakalbas pasirodė du biznierių, kurie aukavo — Augustas Yermalas \$25.00, Juozas Bartniekas \$10.00 ir taip jau iš

publikos aukavo po penkis dol.

Vasario 18 d. atsilankė su prakalbomis leitenantas J. K. Milius. Žmonių prisirinko pilna svetainė, kad nebuvo nei kur pasodinti. 7:30 val. įžengė tas Lietuvos sūnus tėvynės mylėtojas apsirėdęs lietuviška uniforma papuosta tam tikrais lietuviškos kariuomenės ženklais ir ištikrųjų nušvito visų akys, primindamas, kad jau Lietuvoj tas viskas yra, o tik reikalauja paramos nuo mūsų lietuvių amerikiečių.

J. K. leitenantas atkreipė dėmesį, kad jį ai jėgnose dienoje pasisventęs diti tokio didelio naudingo pasidarbavimo.

Toliaus J. Kumzura atidarė prakalbas ir pakvietė vietinį kleboną kun. P. Gudaitį. Šv. Petro ir Povilo choras dainavo amerikonišką ir lietuvišką himną. Po tam sekė leitenanto prakalba.

Kalbėtojas ragino visus prisidėti bent kiek su auka. Tuom laikui kun. Gudaitis išreiškė savo išpuilčius sakymas, kad ištikrųjų Lietuva neša tas visas sunkenybes kaip kalbėtojas aiškino. Kolektoriaus pėrėjus, surinkta kolektos \$63.07.

Nors kalbėtojas prašė, kad neaukautų niekas penais sakymas, kad tokios mes nereikalaujam ypato į savo tarpą, kuri vien tik pajaukimu bandu nupirkti Lietuvą už centą, bet tokių gaivalų atsirado, kurie nesupranta kaip atskirti met.

gerą nuo blogo.

Aukojo po \$2.00: kun. P. Gudaitis, J. Stankus, M. Juškeičis ir J. Stankus.

Po \$1.00: J. Bartniekas, P. Buška, A. Kirtiklis, J. Patackas, J. Gudisaukas, G. Gurniavičius, J. Dočkus, P. Valiukevičius (Valiukas), J. Šimkoniš, J. Išganaitis, M. Pikūnas, V. Valiukas, J. Dubauckienė, R. Šeštakauskienė, K. Grajauskienė, K. Frankus, T. Simonaitis, F. Ragalis, J. Šumekas, S. Daučanskas, J. Spudis, J. P. Želionis, V. Gurauskas, J. Gegužis, J. Petrauskas, J. Mičiulis, J. Gudanaivičius, J. Rakauskas, J. Žebrauskas, B. Andriukaitis, L. Andriukaitis, J. Matukas, V. Ramonaitis, J. Mikalauskas, A. Apanaitis, V. Dobrovolskis, Gurauskas, Yermalienė, Yegėla.

Su smulkiais pasidarė viso labo \$63.07.

Po to kalbėtojas kalbėjo apie Lietuvos Šaulių organizaciją ir ragino visus rašyti prie dr. jos be skirtumo: kaip jaunas taip senus, kaip vyrus taip ir moteris. Prisirašė 78 nariai.

Tai-gi Tamaqua būdama maža lietuvių kolonija, bet kaip matyti iš veikimo, tai yra daugiausia nuveikus del Lietuvos. J. P. Želionis.

Niekas nėra gudriu visuo met.

SALDZIAUSIOS ŠIRDIES V. J. ŽIAUS DR-JOS VALDYBOS ADRESAI.

Pirmininkas — A. Kmitas, 284 5th St., So. Boston, Mass.

Vice-pirm. — J. Kavalinas, 63 Gold St., So. Boston, Mass.

Protokolų Rašt. — J. Stukas, 542 6-th St., So. Boston, Mass.

Fin. Raštininkas — Simanas Alikonis, 140 Bowen St., So. Boston, Mass.

Kasierius — S. Čičius, 377 Broadway, So. Boston, Mass.

Maršalka — F. Lukoševičius, 405 7-th St., So. Boston, Mass.

Susirinkimai buna pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio 3 val. po pietų. Sekantis susirinkimas bus kovo 7 d., 3 val. po pietų.

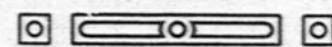
NAUJA KNYGA.

LIETUVISKOS NOTOS. Visiems instrumentams ir dainavimui 8 lekcijos notų išsimokymui be mokytojo. Naujos dainos ant 4 balsų knyga \$1.50 parduodu už \$1.00. GEORGE BARONAS, 6110 Utica Ave. E. N. Cleveland, Ohio.

PRANEŠAME

Kad iš priežasties spartaus augimo mūsų biznio buvome priversti persikelti į didesnę vietą.

Dabartinis mūsų adresas yra:

LITHUANIAN SALES CORPORATION,
(Lietuvių Prekybos Bendrovė)

414 BROADWAY, BOSTON 27, MASS.

SIUNČIA PINIGUS LIETUVON

PIGIAUSIA IR GERIAUSIA

LIETUVOS AMERIKOS PRAMONĖS BENDROVĖ.

Naujas šios Bendrovės skyrius pradėjo smarkią akciją. Siunčiama rai, parduodama laivakortės, išgaunama pasportai, etc.

Dabartinis pinigų kursas su pasiuntimu toksai:—

100 markių arba auksinų	\$2.50
200 " " "	\$4.50
300 " " "	\$6.50
400 " " "	\$8.50
500 " " "	\$10.50
1000 " " "	\$20.50
2000 " " "	\$40.00
3000 " " "	\$60.00
4000 " " "	\$80.00
5000 " " "	\$100.00
10000 " " "	\$200.00

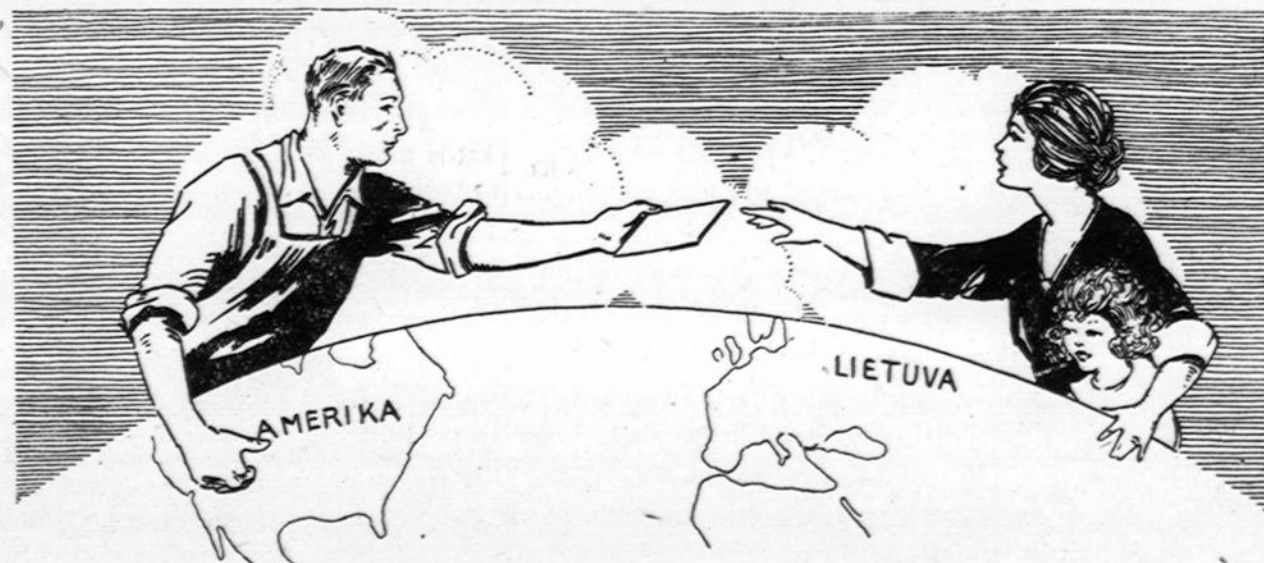
Norėdami pasiųsti pinigų Lietuvon, parašykite aiškiai pilną vardą, pavardę ir adresą to kuris pinigus siunčia: taip-gi vardą pavardę ir pilną adresą to kas turi pinigų gauti Lietuvoj; pažymėkite kiek markių arba auksinų siunčiate. Išpirkite money orderį arba čekį, vardu Bendrovės, sumoj, pagal čion nurodytas kainas doleriais ir siųskite šiuo adresu:—

LITHUANIAN AMERICAN TRADING COMPANY,

(Foreign Exchange Dep't)

456 GRAND STREET,

BROOKLYN, N. Y.

Ištiesk Pašalpos Ranką Saviškiams Lietuvoje.

AR ŽINAI

kad tas yra visiškai galima; kad per Lietuvių Prekybos Bendrovę Tamsta greitai gali pasiųsti pinigų saviškiams Lietuvoje?

Kadangi tiek daug pinigų jau yra siunčiama per Bendrovę ir keliai persiuntimui ant tiek palengvėjo, kad dabar

Mūsų kainos auksinų nupė gintos ir yra tokios:

100 auksinų	\$2.00	2,000 auksinų	40.00
200 " "	4.00	3,000 " "	60.00
300 " "	6.00	4,000 " "	80.00
400 " "	8.00	6,000 " "	100.00
500 " "	10.00	9,000 " "	150.00
1,000 " "	20.00	12,000 " "	200.00

PERSIUNTIMAS GVARANTUOTAS

Mes jau gauname žinių, kad pinigai per mus siųsti nueina Lietuvon ir yra išmokami i mėnesį laiko.

Del platesnių informacijų rašyk tuojau ant žemiau paduoto adreso. Jei nori tai padaryti mums pridurti aiškiai surašytą savo adresą ir kam pinigų siunčiate ir mes juos tuojau išsiųsim.

LITHUANIAN SALES CORPORATION,

414 W. BROADWAY,

BOSTON 27, MASS.

Margumynai

ŠERININKAI.

— Brolau, ligšiol pragyvenome ir nežinojome iš kur žmonės pinigų gauna. Šiandien sužinojau.

— U-gi?
— Štai viskas aišku, kaip diena. Visi turtuoliai, piniggučiai, yra nariai kokios nors turtingos „kompanijos.“ Jie gauna didelius uždarius dividendus. Už dolerį kitas gauna šimtą, kitas net ir daugiau. Aš lig šiol to nežinojau, tik šandien man agentas pasakė.

— Na-gi?
— Einu, bra, ir susitinku „Milžiniškos Aliejaus Kompanijos“ šerinką Jūrą Baltrą. Jis man viską išaiškino, kaip ant delno. Nusiperki šerą, pasilieki pilnu kompanijos nariu. Kompanija kasa aliejaus šulinius, iš kurių aliejus eina tūkstančiais statinių per valandą, tik reikia jį semti ir išvalius parduoti. Baisus uždarius. Jis visas tenka šerinkams. Visus, sako, — pasilieka tik iškašius pataisymų reikalams.

— O kur tų šerų gauti? Ar jie brangūs?
— Parduoja juos Jūrą Baltrą. Tai gudrus vyras. Jis sako, tik dešimt tūkstančių šerų iš kompanijos išgavęs. Mat nenori bile kam parduoti. Jie tik po penkis dolerius.

— Žinai, brolau, pirkime kol yra. Potam gal būt pervėlu. Tokį dalyką bile kas išpirks.

— Žinoma. Aš prašiau, kad man parduotų už tūkstantį dolerių. Kiek tu nori?

— Aš turiu tik pusantunto šimto. Nupirk ir man, už visus.

— Gerai, imk pinigų. Eina pas Jūrą Baltrą.

— Brolau, jau antri metai, o dividendų iš kompanijos negauname. Šandien girdėjau, kad Jūrą Baltrą su visu „ofisu“ prapuolė. Sako aliejaus mažai tebuve, visas išgaravo.

— O kaip mūsų šerai? Pienigai?

— Ir jie sykiu išgaravo...
M—a.

TRYS SESYTĖS.

(Tikyba, Viltis ir Meilė)
Žiba mano trys sesytės, trys žibutės, trys meilytės. Jos šilkiniais nedabinas, širdį bet-gi pavilioja... Meilė, Viltis jos vadinasi, Ir Tikyba vyresnioja.

Man Tikyba inkvėpimas, Jos šviesoje giesmės imas, Rodo grožybę padangių... Veržias aidas iš krūtinės, Kanklės pritaria auksinės, Kaip tad linksma, man kaip [smagu.

Vilti, antrąją seselę, Tą ištikro, vargulelę, Savo rankomis maitinu. Čia ir seną, netik jauną Tankiai guodžiai ji apgauna, Bet pamesti jos negaliu.

Na, o Meilė jaunesnioja, Ka krūtinėje liepsnoja, Man brangesnė ji už visas... Ji tikra širdies paguoda, Ji pasaldin plūtą juodą, Kryžiai—man su ja tik nie- [kas! Draugas.

Netobulumas auga slepiant jį.

Girtis yra vienas daiktas, dirbti kitas.

Kas kartą yra apgavęs, apgaus ir kitu.

PLANARIJA.

Platus, lėkštus indus pripiltas tyro šulinio vandens. Nebereikalo jis čia stovi, ant jo dugno išpalengva slankioja maži, laibūs kirminyčiai, planarijos. Ar tai tyras vanduo kirminėliams nepatinka, ar jaučia jie indo ankštumą, kas gal atsakyti. Jie slankioja iš vienos vietos į kitą, galvutes kilnoja, kaž ko ieško, kaž kodėl neramūs.

Vieni jų didesni, kiti mažesni. Vienas milimetrų šešių-septynių, o kitas ir gal ir dvidešimtys.

Štai eina didžiulis galvą iškėlęs, lyg tako ieškodamas. Aštrus molinio indo dugnas jam kliūna, bet jis eina. Juo toliau slenka juo labiau kliūna. Tik štai uodega jau užkliūvo taip labai, jog kirminėlis, lyg ką negerą jausdamas, tai vienon pusėn sukas, tai kiton, bet uodega nei iš vietos nejuda, jo neklauso.

Pasipyrė kirminas kartą-kitą, jo kūnelis pasitęsė, pailgėjo ir trūko pusiau. Galva su didesniąja kūno dalimi nuėjo sau, o uodega pasiliko ant vietos. Pražuvo, rodos viskas, kirminėlis, rodos, turės mirti.

Penkis ar šešios dienos praėjo. Per tą laiką kirminėlio galva ir priešakinė kūno dalis spėjo užsiauginti naują uodegą, o atskirtoji uodega užsiaugino galvą. Ir iš vieno gyvūnėlio atsirado du. Juodu abudu dar tebėra maži, bet už dienos kitos, jiedu bus tokiu pat kaip ir senasis kirminas, tik jau du, ne vienas. Jiedu vėl dalinsis, skausmą kentės, bet pildis Augščiaušiojo duotąjį įsakymą skleistis ir daugintis.

M—a.

KNYGYNE.

Sėdžiu dideliame kambaryje — universiteto skaityklos kambaryje. Sėdžiu ir galvoju. Mintis eina viena po kitai per amžių eiles, iš priešistoriškų į istoriškų, iš istoriškų į dabartinius laikus, o didelis laikrodis ant sienos kiekvieną minutą ženklina takt... takt...

Savo akimis matau kaip viena gentis žūsta po kitai, kaip tvirti brutališki vyrai užpuola ir išžudo seniau apsigyvenusius, bet silpnusius ir mažiau jėgiančius technikos įrankius vartoti. Keikia, vaitoja, verkia silpnieji, džiaugias, didžiuojas laisvę atnešę pergalėtojai, o laikrodis tik takt... takt... kiekvieną minutą ženklina...

Scena keičias, mintis skrenda į laukus, plačias ir tamsias girias, raistus. Bėga stirna vilko vejama. Vienas greitas kitas dar greitesnis. Laukas ne laukas, miškas ne miškas vienas bėga kitas veja. Štai, štai bus jau galas, stirna pailso, vilkas paskutinį kartą šoktelės ir turės ją, savo namuose, tik štai jis brinkt ant žemės, pasigirdo šūvio balsas, vilkas guli, stirna bėga, o laikrodis tik kas minutą ženklina laiką takt... takt...

Sudžiūvus sunykus Jonienę, vaitoja, serga jau per kiek metų. Niekas jos nemylė, visi laukia jos mirties. Jaunas vyras, be darbo, alkanų vaikų, bėgė bėgė, o laukia jos mirties. Jaunas vyras, be darbo, alkanų vaikų, bėgė bėgė, o laukia jos mirties. Jaunas vyras, be darbo, alkanų vaikų, bėgė bėgė, o laukia jos mirties.

kaip rona. Ji gyvena, jis mirė... Mano laikrodis vien tik takt... takt... Ženklina laiką.

M—a.

TRYS DAIKTAI KARTU SUDARO STIPRIĄ JEGĄ.

Tris daiktai padaro milžiną viešpatiją: Apšvieta — Sutikimas — ir dorybė.

Tris daiktai žmogų priveda prie didžiausio turto: Tikėjimas — Sveikata — ir padarumas.

Tris daiktai kiekvieną padaro laimingą: Darbas — Kantrybė — ir išturėjimas (tvirtumas).

Tris daiktai veda į prapūtį: Girtavimas — piktnaudžiavimas — ir tinginystė.

Tris daiktai, kurių niekas nepergali: Vienybė — Nusizeminimas — ir Tėvynės meilė.

Tris daiktai saldžiausi: Motinos meilė — Jaunystės prisiminimas — ir mintis apie ateitį.

Tris daiktai skausiausi: Teisybė — Nesutarta sąžinė — ir Meilė artimo.

Tris daiktai galingiausi: Malda — pasišventimas — ir labdarystė.

Tris daiktai pasibaisėtini: Nuodėmė — nelaisvė — ir netyra sąžinė.

Tris daiktai brangiausi: Tėvynės ateitis — Tėvynės likimas — ir sava garbė.

J. V. Šešupė.

MŪSŲ SCENOS ĮVVAIRUMAI.

Vieversėlis ir Zuikelis (kiškis) Dialogas.

Scenai parengė J. V. Kovas. Veikiantieji asmenys: Vieversėlis gali būti mergaitė, Zuikelis — vaikinėlis.

(Scenoje susitinka) VEVERSELIS. Sveikas, gyvas zuikutė. Kur-gi dabar straksi?

ZUIKELIS. Kol kas, dar esu gyvas ir sveikas, o toliau nežinau kur gal patikti nelaimė.

VEVERSELIS. Netoli jau ruduo. Aš jau tuoj išlėksiu į šiltesnę šalį. Nesmagu, neramu čia; jausu jau visus nuplovę, laukai, nuogi, pliki, liko tik vienos ražienos. Aš išlėksiu ant žiemos, bet tu mielasai zuikeli, kur pasislėpsi nuo šaulių, kur tu glausiesi nuo šaltų vėjų?

ZUIKELIS. Nesibijok, mielasis mano paukštelė! tuojau suars laukų dirvas, arimuose pasislėpsiu nuo šaulių, o nuo šaltų vėjų, užstos kupsteliai ir ežios.

VEVERSELIS. O kai suakės laukus, suligins dirvonas, kur tad užsiglaus, kur-gi pasidėsi, kur tykia, ramiai pasislėpsi? Mielasai zuikeli.

ZUIKUTIS. Bėgsiu į mišką, ir ten po kerynus, kelmus slapstysiuosi, o kai pasės ant žiemos rugius, jiems sužels ir želmis, pagrišiu aš ir vėl į laukus, tuomet minkštuose želmėnyse pasislėpsiu iki auno, ten gulėsiu ir ten valgysiu...

VEVERSELIS. O kas bus, kai tuos želmis apnyks šalnos, kai visi laukai sušals ir ledas, ir sniegas uždengs viską? Kur dingsi tada mylimas zuikeli?

ZUIKELIS. Nebijau aš nei šalno, nei pusnių. Snieguose kai pukuose sau begulėsiu. Išsikasiu urvelį ir atsigulsiu minkštai, o kai nušalsiu, stogę pašokinėsiu, ir vėl apsilėsiu.

VEVERSELIS. Gaila man tavęs zuikeli... Ar negalėtum ir tu kur nors ant žiemos prisilaukti šiltesnius kraštus?

ZUIKELIS. Na, tai ne. To niekad nepadarėčiau. Jeigu mums buvo gerai vasarą savo tėvynėje, tad ir žiemos vargus padėkime jai vargti, tik tuomet skaitysimės Tėvynės ištikimi vaikai.

(Uždanga)

Tikras draugas išbandomas nelaimėje.

MŪSŲ TAUTOS SVEIKATA.

Parašė

Dr. J. C. Landžius-Seymour.

Šitas klausimas yra platus ir svarbus. Teisybė, kad karė paėmė daug mūsų žmonių, paliko daugelį našlių, kūdikių, jaunų vyrų be kojų, be rankų, ir kitaip visai sužeistų. Bet nepamirškime, kad daug mažų tautų išnyko ir nuėjo prapultin nuo epidemijų, kaip tai: choleros, džiuvos ir kitokių ligų. Mūsų klausimas dabar tai yra Lietuva, kaip jos sveikatą prižiūrėti ir kaip kankinančias ligas sumažinti. Ir kad ji galėtų pastoti sveika ir drūta taip kaip ir kitose didelėse tautose.

Kožnas miestelis čionais Amerikoje turi taip vadinamą Board of Health susidedantį iš kelių daktarų. Užlaikoma pas juos atskaitos, kiek gema ir kiek miršta žmonių kas meta ir kokios ligos tankiausia kankina žmones. Laikas nuo laiko jie duoda žmonėms pranešimą kokios ligos limpančios ir kaip apsisaugoti nuo jų. Tarpe mūsų žmonių nelabai kas tuomi rūpinasi, bet dabar atėjo laikas, kad reikia prabusti ir darbą pradėti. Lietuvoje turės būti įvykdyta panaši tvarka sveikatos reikale koki yra kitose kultūringose šalyse.

Pavasarij sulaukęs važiuosiu kaip gydytojas į tą žemę, kur mano tėvai gyveno — į Lietuvą. Prisidėsiu prie luosavimo savo tautiečių ne nuo kaimečių, kurie nori ją pavergti, bet nuo ligų kurios smaugia mūsų tautiečius. Lietuvoje reikės steigti ligonines, sveikatos departamentus ir tt. Savo patyrimą čionai snaudosiū Lietuvos.

Senatvė.

Vieni gydytojai skaito senatvę, kaip normalią fiziologiską atsitikimą. Kiti rokuoja, kad jįnei esanti liga, kurios negalima apsisaugoti ir negalima išgydyti arba sustabdyti jos apsirėškima.

Is šitų dviejų atsakymų man rodos, kad ji yra liga, kuri atsitinka ne tik apie 60 arba 70 arba 80 arba 100 metų amžiaus žmogaus, bet randasi ji tankiai pas žmones apie 40 metų amžiaus. Šitoj ligoj kūnas susilenkia, kojos ir rankos pasidaro kietos, skura veidų susitraukia ir gyslos pasidaro drūtos ir kietos. Kaip žmogus negali paeiti ir valdyti savo kūno taip, kaip reikia, tai jisai vadinasi nesveikas ir nesveikata tai ir yra liga. Taip yra senatvėje ir todėl senatvė yra liga.

Nėra tos tautos kuri gali džiaugtis ir sakyti kad ji turi žmones, kurie ilgai išgyvena negu kitos tautos žmonės. Senovės laikuose mes skaitome, kad išgyveno kiti žmonės iki 600, 400, 300, 115 m., bet malonėkite man leisti pasakyti jums, kad tuose laikuose buvo daugelis tokių kurie išgyveno tiksliai apie 30 m. amžiaus.

Kiek jūs senumo turite? Jūs tiek turite amžiaus kiek jūs gyslos ir inkstai parodo. Kada jie savo darbą neatlieka ir yra sugėdę, tada jūsų darbas ant šito svieto yra užbaigtas, nežiūrint kiek jūs metų turite 28 ar 98 metų.

Senatvė suparalizuoja žmogų, atima jo mklumą ir jaunystės linksmumą ir taip-gi sunku nuo jos pabėgti.

SNIEGAS.

Paziūrėkite per langą. Kaip gražų visur matyti; Kiek prikritę sniegulėliai, Kas juos gali suskaičiuoti?..

Kokie gražūs, kaip jie žiba. Nuo saulutės spindulių, O tyrumas, o lengvumas Krintančiųjų sniegulių.

Paziūrėkit į krūtinę. Kožnas savo, kas matyt? Ar tą patį apie širdį Drįstūmėte pasakyti?..

Kokios mintys, kokie jausmai Ten brūtinėje yra? Ar širdis kaip sniegulėlis Lengva, aiški ir tyra?..

Lietuotų Kastantas.

L.D.S. CENTRO VALDYBOS ANTRASAI.

Dvasiškas Vadovas — Kun. F. Kemėšis, 381 Westminster Ave., Detroit, Mich.

Pirmininkas — Pranas Virak's, 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Vice-Pirmininkė — M. Zukauskaitė, 1 Grime St., So. Boston, Mass.

Sekretorius — A. F. Kneizis, 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Iždininkas — Jonas Glineckis, 277 Silver St., So. Boston, Mass.

Iždo Globėjai — Ona Jankienė, 1428 Columbia Road, So. Boston, Mass.

B. Morkaitė, 145 Main St., Athol, Mass.

J. M. Bakšys — St. Bernard's Seminary, Rochester, N. Y.

Kontrolės Komisija — Kun. K. Urbonavičius, 50 W. 6-th St., So. Boston, Mass.

Kun. P. Juškaitis, 40 York St., Cambridge, Mass.

Vladas Jakas, 37 Jefferson St., Cambridge, Mass.

Literatiskojo Komisija — Kun. F. Kemėšis, 381 Westminster Ave., Detroit, Mich.

Kun. K. Urbonavičius, 50 W. 6-th St., So. Boston, Mass.

Pranas Gudas, 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Pranas Virak's, 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kun. J. J. Jakaitis, 41 Providence St., Worcester, Mass.

„DARBININKA“ pavieniais numeriais galite gauti pas įgaliotinį

VLADĄ JAKĄ

Taip-gi pas jį galite užsirašyti ir atnaujinti laikraštį „Darbininką“, nusipirkti įvairių dvasišku ir svietišku knygų, įduoti visokius spaudos darbus ir t.t. 37 Jefferson St., Cambridge, Mass.

Ben-Hur

ISTORIŠKA APYSAKA IS JEZAUS KRISTAUS LAIKŲ.

Su puikiais drobės apdarais tik \$1.50. Toji istoriška apysaka yra išversta visose kalbose ir begalo visų branginama. Mes lietuviai ir-gi privalome branginti ir savo namuose turėti.

BEN-HUR begalo brangus veikalas, turi 472 puslapiu ir apie šimtą įvairių paveikslėlių.

KAS JOJE YRA?

Joje rasi aprašymą atsitikimų iš senovės laikų prieš V. Jėzų užgimimą. Toliau rasi apie užgimimą, gyvenimą ir t. t.

KAS BUVO BEN-HUR?

Skaitydamas sužinosi kas buvo Ben-Hur ir kiti tuo laiku garsingi vyrai. Kaip Ben-Hur vedė į nukryžiuavimo vietą Balazarą, Esterą ir du Galiliečius.

Mes kiekvienam „DARBININKO“ skaitytojų pasiūlome tą knygą įsigyti, nes kainuoja tik \$1.50 ir užtikrinam, kad būsite užganėdinti ir dar savo draugams patarsite nusipirkti.

Pasiskubinkite su užsakymu, nes tokios knygos greit parduoda ir gali jų netekti. Pinigus siųskite „money order“ arba registruotame laiške šiuo adresu:

„DARBININKAS“

242-244 W. Broadway, So. Boston, 27, Mass.

GALI NUVAŽIUOTI Į EUROPA, BET EUROPOS NEGALI ČIA ATSIVEŽTI, O GALI MATYTI VISĄ EUROPINĘ KARĘ TIK UŽ \$3.85.

Karė pasibaigė. Ar nori matyti baissius mušius, Francijos, Belgijos, Rusijos, Italijos, Serbijos, Anglijos ir kitų Europos tautų? Ar nori matyti kovą tarpe povandeninių ir karisčių laivų ant didžiųjų jurių? Orlaivų kovojančių ore? Šalių, kaimų, sumalkintų miestų ir bažnyčių. Žodžiu sakant visus karės baisenybes?

Viską gali matyti savo namuose be jokių išlaidų aiškiai per stereskopą naujai išrasta. Visi paveikslai buvo nuimti ant karės lauko, ir kada į juos žiūrėsi per stereskopą, išrodys kaip gyvi. Skaitymas iš knygų ar laikraščių neluos tokio aiškaus supratimo kaip mūsų stereskopas. Šis Stereskopas yra tvirtai padarytas ir galės būti ilgas metus atminčių didžios pasaulio karės.

Stereskopas su 6 serijomis karės žvėžių, 150 paveikslų per trumpą laiką parduodas už \$3.85. Jos kaina mažiausia yra \$10.00, ir tik pas mums tegalima gauti už \$3.85. Tai yra dar naujas išradimas ir naudingas kiekvienai stubai, turėti. Tai-gi nori sutaptinti pinigų, prisiųsk mums užsakymą, pirm kainą pakils.

Prisiųsk tik 50c. paštos ženkleliais kaipo depositą, kitus prisiųsk kada gausi tavorą. Rašyk šandien.

UNION PRACTICAL CO., 1065 MILAWAUKEE AVE., DEPT. 115, CHICAGO, ILL.

„Ėmės ir kalbėk“

NAUJAS JUOKAUNAS DEKLEMATORIUS.

Lietuvių kalboje dar tokių scenos įvairumų neturėjome. Kaina vienos knygelės 30 centų. Sykiu imant 5 knygeles tik \$1.00.

„DARBININKAS“

244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Nepaprasta Proga

Amerikos Lietuviams!

Lietuvos Atstatymo Bendrovė

Pasiulo ant Pardavimo

5000 šerų

Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko

Lietuvos Pramonės ir Prekybos Bankas Kaune yra vienintėlis Lietuvių Bankas sutvertas pramonės ir prekybos tikslams.

Lietuvos Valstybė valdo 2,500 šerų ir turi atstovą direktoriato, kuris prižiūri banko veikimą.

L. Pramonės ir Prekybos Bankas nepaprastai greitai ir pasekmingai auga ir bujoja ir jau turi savo korespondentais užsieniuose sekančias įstai-gas:

- 1) Kopenhagene—Privat Bank;
- 2) Stockholme—Enskilda Bank;
- 3) Berlyne—Bank Fnr Handel und Industrie;
- 4) Lausanne — (Šveicarijoje)—Banque Federale; ir
- 5) New Yorke—Lietuvos Atstatymo Bendrovė.

Per L. Pramonės ir Prekybos Banko skyrius yra siunčiami pinigai iš visų šalių Lietuvon.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė L. Pramonės ir Prekybos Banke valdo 2,500 šerų ir turi du atstovų direktoriato.

Stokite į eiles su Lietuvos Valstybe ir su Lietuvos Atstatymo Bendrove ir pirkite tiek Lietuvos Pramonės ir Prekybos Banko šerų, kiek tik išgalite. Skubinkitės, nes tik 5,000 šerų teturime.

Lithuanian Development Corporation

294 Eight Ave. and 25th St., New York, N. Y.

ATVIRAS LAIŠKAS.

Visiems aukotojams Lietuvos pakraščiams ginti, gauti ir šviesti reiškia širdingiausią padėką. Surinkau iš viso \$26.713.58. Tai Amerikos lietuvių gausi dovana tėvynei, erškėčių keliu žengiančiai ir laisvę ir nepriklausomybę. Atėjo paskutinė baisios kovos valanda, Lietuva pavojuje! Reikalinga kuoveikiausia pagalba. Gelbėti tegali tik Amerikos lietuviai. Ligšiol jie yra nekartą gausiomis aukomis šelpę vargančiąją tėvynę, bet dabar vienių aukų nebeužtenka. Kiekvieno lietuvių priedermė pirkti kuodaugiausia Lietuvos laisvės paskolos bonų. Be abejo Amerikos lietuviai, žinodami neapsakomą tėvynės vargą, kiek kas išgalėdamas, suteiks jai pagalbą.

Tą vargą dar labiau didina dvasios badas. Lietuva neišgali dabar leisti nei tiek knygų, nei tokių laikraščių, kaip kad yra buvę prieš karą. Trūksta popierio, trūksta spaudžiamųjų mašinų, trūksta pagaliau ir rašytojų, nes visi yra įtraukti arba į kovą su priešais arba į valstybės kūrimo darbą.

Bet dvasios badas, nors iš dalies, labai lengva pašalinti: tegu tiktai kiekvienas Amerikos lietuvis, kiekviena lietuvė, kurie iš savęs gyvena, užsako šioms metams bent vieną gerą laikraštį savo tėvams, giminėms ar pažįstamiems. Kiek tai būtų jiems džiaugsmo, kiek naudo!

Amerikos lietuviai katalikai yra atlikę milžinišką darbą. Jų pastangomis įsteigtas Tautos Fondas, kuris labai sunkiu metu Lietuvai pirmas gausiai šelpė mūsų diplomatiją užsieniuose, kelė Lietuvos vardą Amerikoje, siuntė pagalbą ir Lietuvą, padėjo ir tebededa moksleiviams. Tautos Fondą privalo remti visi lietuviai katalikai, nes tik per Tautos Fondą galima sudaryti stiprų pajėgą, su kuria turės skaityti katalikų priešai. Ačiū tariau Tautos Fondo centrui ir skyriams už suteiktą man pagalbą renkant aukas.

Labai esu dėkingas "Draugo," "Darbininko," "Garso," "Žvaigždės," "Vyties," "Moteryų Dirvos" ir "Moksleivio" laikraščiams, kad jie maloniai parėmė mano darbą.

Išvažiuoju į Lietuvą 19 d. Vasario. Jaučiuosi esąs laimingas, kad parvažiavęs galėsiu pranešti lietuvių visuomenei: Amerikos lietuvių širdyse plaka karšta tėvynės meilė, ir ta meilė yra reiškiamą šauniais darbais.

Amerikos lietuviai vienintėlė dabar Lietuvos viltis, Lietuvos išganymas!

Ligi laimingo pasimatymo Lietuvoje.

Kun. J. Laukaitis.

KUN. LAUKAIČIO SURINKTOS AUKOS.

1. Worcester, Mass. \$1,144.24	52. Jersey City, N. J. 212.00
2. Athol, Mass. 465.64	53. Linden, N. J. 74.00
3. So. Boston, Mass. 400.00	54. Amsterdam, N. Y. 337.71
4. Brighton, Mass. 89.20	55. Utica, N. Y. 150.00
5. Lawrence, Mass. 200.00	56. Albany, N. Y. 230.60
6. Bridgeport, Conn. 204.00	57. Schenectady, N. Y. 138.64
7. Brooklyn, N. Y. 545.21	58. Rochester, N. Y. 617.60
8. Mount Carmel, Pa. 500.00	59. Shenandoah, Pa. 596.58
9. Minersville, Pa. 300.00	60. Philadelphia, Pa. 190.00
10. Mahanoy City, Pa. 741.47	61. Kingston, Pa. 375.00
11. Pittston, Pa. 327.00	62. Wilkes-Barre, Pa. 233.45
12. Scranton, Pa. 587.23	63. Cambridge, Mass. 250.00
13. Philadelphia, Pa. 625.00	64. Providence, R. I. 270.50
(Sv. Kazimiero parap.)	65. Long Island City, N. Y. 112.00
14. Baltimore, Md. 1,223.39	66. Blissville, N. Y. 59.25
15. Hartford, Conn. 601.68	100 markių auka 1.03
16. New Britain, Conn. 950.00	67. Maspeth, N. Y. 125.75
17. New Haven, Conn. 558.48	68. Detroit, Mich. 5.00
18. Waterbury, Conn. 1,667.17	69. Dr. A. Rutkauskas, Chicagoje (Kairiukščių fondai) 100.00
19. Newark, N. J. 745.00	70. Kun. J. Valaitis, Girardville, Pa., kleb. 50.00
20. Homestead, Pa. 260.60	71. Kun. A. Kodis 25.00
21. Pittsburgh, Pa. 200.00	72. Emilija Klumbienė 5.00
(Sv. Vincento par.)	
22. Pittsburgh, Pa. 536.10	
(Sv. Kazimiero par.)	
23. Cleveland, Ohio. 1,181.20	
24. Westville, Ill. 165.00	
25. Cicero, Ill. 525.00	
26. Waukegan, Ill. 418.38	
27. Chicago, Ill. 800.00	
(Sv. Kryžiaus par.)	
28. Chicago, Ill. 286.00	
(Brighton Park)	
29. Chicago, Ill. 678.40	
(Dievo Apyvaizdos par.)	
30. Chicago, Ill. 567.39	
(Sv. Jurgio parap.)	
31. Chicago Heights, Ill. 179.50	
32. Roseland, Ill. 263.10	
33. Chicago, Ill. 387.33	
(West Side)	
34. Chicago, Ill. 628.77	
(Sv. Mykolo parap.)	
35. Racine, Wis. 164.73	
36. Rockford, Ill. 476.95	
37. St. Charles, Ill. 60.00	
38. Aurora, Ill. 151.50	
39. Spring Valley, Ill. 177.55	
40. Kewanee, Ill. 310.40	
41. Plymouth, Pa. 268.50	
42. Forest City, Pa. 200.00	
43. Eynon, Pa. 40.20	
44. Wanamie, Pa. 133.55	
45. Hazelton, Pa. 379.30	
46. New Phila., Pa. 130.00	
47. Tamaqua, Pa. 87.88	
48. Trenton, N. J. 50.00	
49. Easton, Pa. 204.00	
50. Harrison, N. J. 201.02	
51. Elizabeth, N. J. 567.41	

PIRK BONUS—BUS NAMAS.
PIRK BONUS—BUS NAMAS.
PIRK BONUS—BUS NAMAS.

Valdžia ir žmonės

(Centras ir periferijos.)

Gyvename be galo svarbių mūsų tautos ir mūsų valstybės atgimimo momentų.

Mūsų valstybės kūrimas, atskirų valdymo šakų organizavimas per tokį trumpą laiką yra daug pasiekęs. Prie sunkiausių sąlygų, kuriomis teko mūsų kraštui gyventi, prie tų kliūčių, kokios stėjo skersai kelią einant prie nepriklausomybės, daugiau padaryta, nei kad galima buvo tikėtis. Mes neturime žmonių prityrusių valdymo srity. Mūsų inteligentai savo krašte negalėjo rusų laikais tarnauti, bet nekokias vietas užimdavo ir tolimuose Rusijos kraštuose. Kaip "inorodecai," kaip katalikai jie turėjo menkesnes vietas ir buvo pastumdėliai tų pačių rusų. Dabar iškarto tenka be jokio pritarimo valstybės darbą dirbti. Nenuostabu, kad darbas kartais nesiseka.

Tenka girdėti nusiskundimų, ir visai teisingų, ant mūsų aukštesniųjų ir ant žemesniųjų valdininkų. Kiekvieną žmogų jei imsi kritikuoti, rasi daug blogų pusių ir pasirodys jis visai netinkamas savo vietoje. Tačiau sukritikavus esamąjį valdininką imk įieškoti geresnį, tinkamesnį jo vieton, tai bus sunku rasti.

Man prisimena iš Rymo istorijos vienas atsitikimas. Rymo žmonės vieną kartą labai buvo įnirę ant senato. Vieną dieną didelė žmonių minia apsupė senato rūmus, kur senatoriai posėdžiavo ir grūdoma norėjo vidun įsiveržti. Senatoriai užsitarė, bet laukė drėbėdami, kad minia išlaužs duris ir juos išžudys. Senate tuomet buvo koks tai valdininkas, gerai pažįstas minios ūpą; jis pareikalavo nuo senatorių duoti jam raktus, pasidėdamas visus juos prieš minią pateisinti ir išgelbėti. Išėjo prieš intuzusią minią su raktais ir aukštai iškėlęs juos ėmė šaukti: vyrai senatoriai mūsų rankose! Minia šaukė: "užmušt, užmušt juos!" "Gerai—atsakė valdininkas—galime užmušti, bet mes esame civilizuoti žmonės ir be teismo žudyti negalime. Aš išvesiu jus po vieną senatorių, ir darysime jiems teismą!" Išvedė vieną. Minia iniršusi šaukė: "užmušt, užmušt jį!" — ir rankų pakėlimu jis buvo nuteistas mirtin. Išvedė antrą, tas pats teismas. Tada valdininkas kreipėsi į minią su pasiūlimu. — Sako, užmušti senatorių mes galime tuojau, bet mes esame civilizuota tauta, norime, kad būtų tvarka mūsų krašte, tai pirm negu vieną senatorių užmušti reikia jo vieton kitą, geresnį, pasirinkti. "Pasiūlykite geresnį." Minia ėmė ūžti. Vienas šaukė sąvoką kandidatą, kitas savo. Kaip tik viena grupė iškels keno nors vardą, tuoj kiti šaukia prieš su didžiausiu intinimu: "nereikia, nereikia jis dar už senąjį blogesnis." Taip rinko ilgą laiką ir niekas daugumos balsų negalėjo gauti. Tada valdininkas pasakė: "Vyrai, senatoriai blogi, bet kol geresnius negalime jų vieton pastatyti palikime tuos pačius." Ir minia nubalsavo palikti tuos pačius senatorius.

Taip buvo Ryme, bet taip yra ir pas mus: sukritikavę, išbėgę savo valdžią, vis tik turime ją palikti, nes geresnės nerandame. Tai vis pateisinami motyvai, bet yra daug dalykų, kur mūsų valdžia arba jos atstovai iš apsielidimo ar nerangumo daug bledies kraštui pridaro. Vienas blogiausių apsielidimų, jei valdžios atstovai nutolsta nuo savo krašto, nuo žmonių, pamažu toki valdžia pasineria popieruose ir viską ima matyti tik tai per akinius savo valdininkų, taip sakant toki valdžia biurokratija.

Šitą priekiaštą dabar galima padaryti mūsų valdžiai. Ji nesirūpina susidurti su žmonėmis, ministrai ir kiti aukštieji valdininkai nelanko provincijos, o sėdi Kaune kabinetuose užsitarę. Kas ten būtų pavažiuoti į vietas. Iš to būtų dviguba nauda. Žmonės būtų painformuoti iš pirmų šaltinių apie mūsų valstybės reikalus, o žmonės betarptai galėtų savo reikalus išdėsti, pasiskūsti ant valdininkų sauvalės. Toks gyvas ryšys tarp žmonių ir valdžios ypač šiuo metu būtina reikalingas. Lietuva dabar iš visų pusių priekš apsupta, kurie trokšta Lietuvos iširimo. Įvairaus plauko agitatoriai slankioja po šalį ir visokias nesąmones žmonėms įkalbinėdami, klaidina juos. Vieno ar kito žmogaus iš centro atsilankymas tokias paskalas mūsų priešų leidžiamas išsklaidyti. Kiek tenka girdėti žmonės visur su nekantrumu tokių paaiškinimų laukia. Tikrai lankytis reikėtų planingai: reikėtų, kad kiekvienas valstiešius galėtų atsiųsti į tokius centralinės valdžios atstovų pranešimus savo delegatų. Tada pagrįžę delegatai į savo vietas vėl gyvu žodžiu galėtų atpasakoti ką iš centro valdžios atstovo buvo girdėję. Tas inestų į žmonių tarpą didesnę ir tikresnę valstybės reikalų supratimą.

Antra didžiausia nedorybė mūsų valstybėje, tai plačiai visoje Lietuvoje įsivyravusi valdininkų nerangumas, apsielidimas, nesąžiningumas ir kyšių ėmimas. Apie tai visiems jau iš vietų ausis ūžė. Tačiau dar neteko girdėti, kad kas nors būtų buvęs už tai patrauktas atsakomybės ir nubaustas. Šitą valdžiai reikia atkreipti savo atydą.

M. Yčas.

("Tauta")

IŠ VILNIAUS.

Gyventojų ūpas be galo blogas. Duonos svaras kainuoja 5 rub., bulvių sv. 2 rb. Piktinasi, kad legionai juos apgaugę: atėję visokių laiminių žadėję, o dabar tik į Varšuvą gabena. Į Lietuvos valdžią žiūri labai palankiai. Eina kalbų, kad Lietuvos valdžia dalina bežemiems žemių, o lenkų valdžia nežadėt nežadanti. Lietuvių mokyklos ir prieglaudos gerai aprūpintos, vaikučiai sotūs ir aprėdyti, lenkų mokyklų vaikai pusnuogiai ir badauja. Žmonės sako: vokiečiai, dargi bolševikai davė maisto nors šiek tiek, o lenkai visi metai badu marina.

ALYTUS.

Miesto Tarybos rinkimai, valdininkai.

Gruodžio 28 d. buvo čia miesto Tarybos rinkimai. Rinkimai ėjo dviejose vietose: Vilniaus ir Suvalkų Alytuje. Dalyvavo daug moterų ir žydų. Buvo 11 srašų; daugiausiai — darbininkų. Išrinkti visi nauja Taryba. Tarybon pateko 8 krikščionys ir 7 žydai; dauguma išrinktųjų neturi gilios žinios apie vietos gyvenimą. Pateko net ir tokių, kurie uoliai tarnavo bolševikams, kuomet jie buvo užplūdę mūsų kraštą, kaip, pavyzdžiui, Adomas Mačionis, dezinfekcijos Instruktorius. Girdėjome, kad Mačionis, bolševikų komisarėlis, jau patupdytas kalėjiman už agitaciją prieš mūsų valdžią. Vietos gyventojai ilgai stebėjosi, kaip bolševikų tarnas, kursai varo agitaciją prieš mūsų valdžią, gali tarnauti Lietuvos vyriausybei ir imti iš jos algą. Apskritai imant — Alytus nėra laimingas dėl savo valdininkų. Ilgą metą buvo čia komendantų karininkas Naujalis — Salkauskas, visai netinkamas tokiame svarbiame punkte, kaip Alytus, ir vos ne vos su dideliu vargu pasisekė jį iš šalies iškelti. Milicijos vadas Malinauskas tebėra dar Alytuje, nežiūrint to, kad Alytaus Seimelis yra du kartu reikalavęs jo iškėlimo ir kad ir kiti valdininkai buvo tos pačios, kaip Seimelis, nuomonės. Girdėjome, kad Vidaus Reikalų Mi-

nisteris buvo nekartą informuojamas Valstybės Tarybos Narių iš Alytaus apskrities — kunigų Petručio ir Mirono, bet ligšiol viskas pasilieka, kaip buvę.

Alytaus tartokuose ir kitose dirbtuvėse netrūksta suktųjų; del tų suktųjų tartokas pradėjo vietoje pelno nuostolius duoti. Čia reikėtų Žemės ūkio ir V. T. Ministeriui bei V. Kontrolės atsiųsti revizorių, kad susekus visas suktības ir kaltininkus nubaudus.

Žmonės piktinasi matant, kaip Milicijos Vadas Malinauskas medžioja drauge su tokiais lenkais, kurie neseniai yra paleisti iš Kauno kalėjimo laikinai, iki teismo. Apskritai imant Alytaus apskrities vyresnieji valdininkai nelabai žiūri savo pareigų pildymo, sėdžia daigau savo kabinetuose, ir tolimesni nuo Alytaus valstiečiai beveik nei kuomet jų nemato.

Vaidilutis.

("Tauta")

PILNŲJŲ BLAIV. APSKR. VALDYBOS ANTRAŠAI.

Pirmininkas:

J. Svirskas,
439 Millbury St.
Worcester, Mass.

Vice-Pirmininkas:

P. Špokas,
144 Sixth St.
So. Boston, Mass.

Prot. Raštininkė:

K. Kaulinskaitė,
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Kasierieris:

A. Zaveckas,
12 Portsmouth St.
Cambridge, Mass.

LIETUVIS

Dabintojas-Piešėjas TEOFILIS JAGMINAS.

Dabinau bažnyčias ir teatrų. Turiu ilgą metų praktiką Europoje ir Amerikoje. Skeuos ir apskaitliavimus darau už dyką — prisintus plenus, arba apžūrėjus ant vietos.

Adresas:

902 Beniteau Boulevard,
DETROIT, MICH.

AL. POZELLO CO.

PAVELDETOJAI
T. ANDRUSZEWICZ CO.
Darome draugystės visokių parėdus, veliavas, šarpas, ženklelius, ir tt.

1908 W. Division Str.,
Chicago, Ill.

TAUTOS FONDO VALDYBOS ANTRAŠAI.

His Eminence

James Cardinal Gibbons,
Honorary President,
Baltimore, Md.

Kun. K. Urbanavičius, prez.
50 W. Sixth St.,
So. Boston, Mass.

B. Vaskevičiūtė, Vice prez.,
71 Warwick St.,
Newark, N. J.

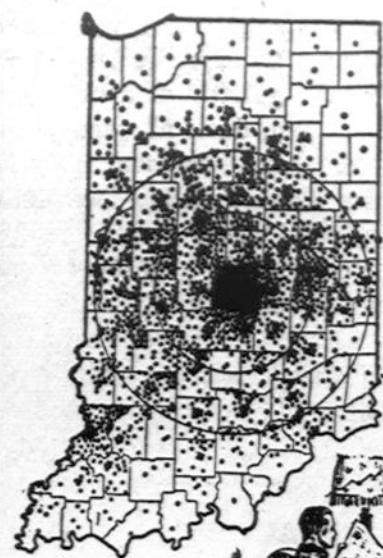
Kun. A. Petraitis, Vice-prez.,
105 Main St.,
Athol, Mass.

B. V. Vaisnoras, kasierius,
1514 Carson St.,
Pittsburgh, Pa.

456 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

Kun. F. Kemėšis, kasos globėjas,
381 Westminster Ave.,
Detroit, Mich.

J. Grajauskas, kasos globėjas,
2016 Sarah St.,
Pittsburgh, Pa.

Viso pasaulio žinios telpantios "Darbininke" patenkina kiekvieną skaitytoją dėlto, kad jie žino, jog tai teisingiausias ir naujausias žinios.

Geras laikraštis yra tikriausias prietelius ir vadovas. Būk viską žinančiu—skaityk "Darbininką"

"Darbininke"

apart žinių telpa naudingų straipsnių, eilių ir tt.

"DARBININKAS" patenkina savo skaitytojus dar ir tuomi, kad gaunamas paskirtame laike.

"DARBININKAS" tinka kiekvienam lietuviui ir lietuvaitei nuo paprasčiausio darbininko iki augščiausio pakilusio inteligento.

"DARBININKAS" yra, pirmoje vietoje darbo žmonių užtarėjas.

"DARBININKA" leidžia darbo žmonės susispietę į Lietuvių Darbininkų Sąjungą.

"DARBININKAS" eina 3 sykius į savaitę: utarninkas, ketvergais 4 pusl., ir subatomis 8 puslapių.

"Darbininko" prenumeratos kaina Suvietytose Valstijose arba Amerikoje:

Metams 3 sykius į savaitę\$4.00
Pusei metų 3 sykius į savaitę\$2.25
Bostone ir apylinkė 3 sykius į savaitę5.00

Į Lietuvą arba Užrubežyje:

Metams 3 sykius į savaitę\$5.00
Pusei metų 3 sykius į savaitę\$2.75
Vieną sykį į savaitę metams\$2.50

Užsirašyk ir kitiems patark tą padaryti.

Prenumeratą ir pinigų "money orderiu" arba čekiu siųsk šiuo adresu:

"DARBININKAS,"

242-244 W. BROADWAY, SO. BOSTON 27, MASS.

SUSITVINKIMAS LIETUVIŲ RYMO KATALIKŲ AMERIKOJE

LITHUANIAN R. CALLIANCE OF AMERICA

TURTAS VIRŠ \$125,000.00

Apsidraudusiems nariams išmoka:
PAŠALPOS: \$3.50, \$7.00, \$10.50 ir \$14.00 savaitėje.
POMIRTINĖS: \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00 ir \$1000.00.

Priimama sveiki vyrai ir moterys iki 50 metų amžiaus.

Mėnesinės duoklės sulys metų laike įsirašymo. Šiandien tu esi jauniausias, negu kada nors busi; todėl rašykis dabar — atsisie mažiaus mokėti, negu palaukus. Nelauk, kol pasensai ar apsigirsi.

Konstituciją, mokesnių knygėlę, savaitinį laikraštį "Garsą" ir kitas poperas nariai gauna dykai.

S. L. R. K. A. kuopos randasi visose didesnėse Amerikos lietuvių kolonijose.

Susižinok pas vietinės kuopos raštininką ir įsirašyk dabar. Jei tavo apylinkėje S. L. R. K. A. kuopos dar nėra, pasistengk, kad ten ją sutvėrus. Rašyk, klausdamas informaciją, pas Centro Raštininką adresu:

P. MULEVIČIUS

458 GRAND ST., Sta. W, BROOKLYN, N. Y.

"GYVASIS ROŽANČIUS"

"Darbininko" Knygyne galima gauti "Gyvojo Rožančiaus" paslapčių.

Atspaudinta kiekviena paslaptis atskirai ir visos 15 paslapčių į vieną knygutę. Kaina 15 centų. Užsisakydami pažymėkite kokių norite. Pinigus siųskite su užsakymu.

"DARBININKAS,"

244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

VIETINIS ŽINIOS.

EXTRA PRAKALBOS.

S. L. R. K. A. 21 kp. prakalbos bus ateinančią nedėlią 29 d. vasario 7:30 val. vakare Sv. Petro Bažnytinėje Svetainėje. Kalbėtojai bus geri. Meldžiame koskaitlingiausia susirinkti.

Komitetas.

PRANEŠIMAS.

Artimoms kolonijoms L. Vyčių ir Mot. Sg-gos kuopų bendru pasidarbavimu buvo vaidinama veikala "Mirga."

Su minėtu veikalu prieš užgavėnias buvome kviešti į daug vietų, bet dėl svarbių priežasčių negalėjome aplankyti.

Tai-gi po Velykų jei pagelautumėte kad aplankyti su "Mirga" 17 d. balandžio, tai praneškite kuogrečiausia šiuo antrą: M. Sakalauskaitė, 50 W. 6th St., So. Boston, Mass.

PERSIKĖLĖ.

Lietuvių Prekybos Bendrovė turėjusi ofisą Bostone, 120 Tremont st. persikėlė į didesnę, patogesnę, lietuviams prieinamesnę vietą — seną pašto namą 414 W. Broadway, So. Boston, Mass. Naujoji vietoj darbas prasidėjo ketverge, vas. 26.

VEIKIA BENDROVĖS OFISE.

Adv. F. J. Kalinauskas, Lietuvių Prekybos Bendrovės sekretorius, turėjęs ikiol ofisą po num. 332 W. Broadway, dabar jo ofisas bus Bendrovės name — 414 W. Broadway, So. Boston. Su visais reikalais kreipkitės į tą vietą.

Adv. Kalinauskas ir kiti Bendrovės viršininkai bus ofise kas vakaras ir žmonės asmeniškai galės pasikalbėti apie sau rūpimus reikalus čionai Amerike ir Lietuvoj.

Penkiaais garlaiviais atgabenta Bostonan 25.000 tonų anglių. Del didelių pustyčių ir sutrukdytos komunikacijos visoj Naujojoj Anglijoj jaučiama anglių stoka.

East Bostone Nicholas Kipriotis, 36 metų amžiaus, rūkė atsigules ir užmigo. Patalinė užsidegė ir pabudo liepsnose. Pagelba pasivėlino ir negalėjo išgelbėti. Greit mirė.

SUSIRINKIMAS.

L. D. S. 1-mos kuopos mėnesinis susirinkimas bus nedėlioj, 29 d. vasario, tuoj po sumos Bažnytinėje Sv. Petro parapijos salėje.

Visi nariai(rės) kviečiami į šį susirinkimą atsilankyti, nes susirinkimas labai svarbus: Gauta du laišku svarbius reikalais ir delegatų išduos raportą iš N. A. Apskričio suvažiavimo. Ateidami atsiveskite naujų narių.

MILŽINIŠKOS PRAKALBOS.

Rengia Lietuvos Liuosubės Sargų 29 kp. Panedėlyj 1 d. kovo, 1920 m. Lietuvių Salėje, kampas E. ir Silver gatvių, So. Boston, Mass. Prasidės 7:30 val. vakare.

Bus kalbama apie išliuosavimą Lietuvos žemių, kurias laiko užėmę lenkų šlektos. Tikimės, kad prakalbos bus vienos iš svarbiausių, taigi nepraleiskite progos.

Kalbėtojai bus: Kapitonas Lazdynas, tik ką sugrįžęs iš Lietuvos ir vietiniai K. Jonaitis ir F. J. Bagočius.

Ištikrųjų bus ko pasiklausyti. Pagineidajama, kad atsilankytų kodaugiausia ex-kareivių.

Valdyba.

SIŪSKITE POPIEROS.

Rašdami laiškus į Lietuvą kartu pasiųskite sau užadresuotų konvertų ir popieros laiškam. Ten popiera brangi ir sunku gauti. Teisingai užrašykite žodį *Lithuania*.

Lietuvius prigavo žydą. Vaziuojant lietuviui iš Bostono į Montellą šale atsisėdo žydukas ir rodydamas lietuviui žiedą klausia ar norėtų pirkti. Lietuvius atsakė, kad ne. Bet žydelis norėdamas padaryt gešeftą neatsitraukė ir sako: Niu, duok aš pamieruosiu. Gerai, sako lietuvis, mieruok. Žydas užmovė žiedą, bet žiedas taip kietai suėmė pirštą, kad žydelis jokiū būdu negalėjo numaut, užpykęs spiovė lietuviui ant piršto, lietuvis kirtė žydū per antąsį o žiedas pasiliko ant lietuviu piršto.

Gerai žinomas.

EVACUATION DAY.

Kovo 17 d. So. Bostone bus didelė paroda, kurios vadys bus Cheaf marshall, bus Capt. J. J. Lydon, kuris atsidarys savo ofisą Talbot Bldg. del surengimo parodos.

Majoras Andrew J. Peters pasakyė \$4000 del surengimo šios parodos. Parodoj dalyvaus visokios organizacijos kaip tai: K. of C., American Legion of Honor, Michael J. Perkins Post 67 ir kitos tautos kaip: Italai, Airiai, yra pakviesti ir Lietuviai.

Capt. J. J. Lydon ir Jenkins (Jankauskas) rengia plenus ir yra viltis, kad lietuviai puikiai pasirodys.

J. Jenkins bandys surinkti apie 50 merginų, kurios dalyvaus lietuviškuose drabužiuose pirmu kartu maršuos So. Bostono gatvėmis. J. Jenkins tikisi, kad vyru dalyvaus apie 1000 su juostomis ir lietuviškuoms spalvoms.

Kviečiami kaip vyrai taip ir moterys prisidėti ir pasirodyti, kad So. Bostono lietuviai gerai gyvenuoja ir remia šios šalies naudingus sumanymus.

Felix A. Zaleckas.

ATIDARĖ NAUJĄ APTIEKĄ.

K. Sidlauskas, turįs aptieką prie Broadway ir C. gt. atidarė antrą naują aptieką prie Broadway ir E. gt.

CAMBRIDGE, MASS.

Vasario 29 d. nedėlioj 1:30 bažnytinėje salėj bus Lietuvos Liuosubės Sargų skyriaus susirinkimas. Visi L. L. Sargai, kurie esate jau prisirašę ir norintieji prisirašyt meldžiame priburti ir naujų narių atsivesti.

Kviečia L. L. Sargų skyr.

Vasario 23 d. naktia įsilaužė per langą vagys pasisuvėję A. duką ant C St. ir viską išnešė. Slaptoji policija ieško vagilių. Gerai žinomas.

Apvogė krautuvę. Naktij iš seredis į ketvergą vagiliai įsilaužė į Talbot krautuvę ant Broadway ir išvogė viršaus 2,000 dol. vertės įvairių prekių.

PAIEŠKOJIMAI IR REIKALAVIMAI.

Šis paieškojimų ir reikalavimų skyrius yra patarnavimui "Darbininko" skaitytojams, L. D. S. nariams ir prieteliams už labai mažą atlyginimą.

Paieškojimų ir reikalavimų kainos L. D. S. nariams ir "Darbininko" skaitytojams 1 sykių į metus už dyką, už 3 sykius \$1.00. Prieteliams už 3 sykius \$1.50.

Paieškau savo tetos Ursulės Vasilaitytės. Trys metai atgal gyveno Worcester, Mass. Dabar nežinau kur. Kas žino apie ją arba ji pati meldžiū kreiptis šiuo adresu: Ludvika Sidlauskaitė, 877 Cambridge St., Cambridge, Mass.

Juozas Radauskas paieško savo brolio Stasio Radausko, Rudenų kaimo, Gudelių parapijos, Balbieriškio valsč., Marijampolės apskr. Suvalkų Gub. Pirmiau gyveno Pensylvanijos valstijoje, buvo pastojęs į Amerikos armiją ir rodos, kad buvo Francijoje ant karės lauko. Nežinau ar jis yra gyvas ar miręs. Kas apie jį žino arba jis pats meldžiū man pranešti šiuo adresu: Juozas Radauskas, 844 Bank St., Waterbury, Conn.

Reikalingi agentai kalbanti lietuviškai ir angliškai. Gera progą prasilavinči ir uždirbti gerus pinigus. Atsiųskite pas A. Namakys ant ketvirtio flaito 19-21 Milk St., Boston, Mass.

Juozas Mažeika nuo Antošavos, ieškau Stasio ir Feliciono Indrulių. Meldžiame atsiųskti šiuomi adresu: Chinese, Harbin, Diagonalnaya 398-9 J. Mažeika.

KAREIVIAI IR JUREIVIAI

Kurie norite dalyvauti "Americanization and Evacuation" parodoje, kuri bus So. Boston'e March 17, 1920 po pietų, užsiregistruokite pas:

VINČA A. JENKINS (JANKAUSKA)
395 Broadway, Talbot Bldg. Room 3,
SOUTH BOSTON, MASS.

STOK NUOŠALIAI NUO KITŲ PHONOGRAFŲ.

Phonographs ir 5 Rekordai tikiai \$8.75

Šis laikas yra pasiekiamas del kiekvieno, kuris gali turēt šį Phonografą už \$8.75. Tik pažiūrėk į šitą gražią mašiną. Ar esi girdėjęs ką nors panašaus apie taip žemą kainą? Ne, jus neesat turėję progos gauti Phonografą už žemesnę kainą, kaip kad mes pasiūlom jums šiandien. Šitas Phonografas labai gražus ir tvirtai padirbtas, groja mažus ir didelius rekordus vienoje min. Balsas gražus ir aiškus kaip kad augstos kainos mašinos. Šitas nos mašinos.

Šitas Phonografas yra labai parankus ir nesunkus — gali but paaimamas ant pikiukų į miškus, pas jus drangus ar kur kitur. Vis vien ar jus manot važiuot į Europą, ta mašina gali buti palaima ant traukinio ar ant laivo ir gražis teisingai kur jus busit, Europoj netik jus, bet ir jusų šeimyna, jus draugai galės linksminis besiklausydami įvairių dainų skirtingų artistų. Šitas Phonografas yra vertas \$1000, bet mes ant orderio paroduom žmonėms dirbtuvės kainą, tikiai du tukstančiū po \$8.75.

Kas užsisakys tuojau ant orderio Phonografą — gaus dovanai 5 rekordus ir 100 adaty.

Kas užsisakys du ar daugiau, gaus prie kiekvienos mašinos 8 rekordus ir du šimtu adaty už dyką. Mes nereikalaujam pinigų iš kalno, pasiųsk savo vardą ir adresą į vieną dolerį deposito, likusius galėsi užmokēt kaip gausi mašiną. Mes parduom šias mašinas netik Chicago — mes siunčiam per paštą į kiekvieną dalį Sv. Valstijų, nedaro skirtum kur jus gyvenat. Iš Kanados ar iš kitų šalių, siųskit pinigų iš kalno. Jus neturėsit geresnės progos kaip šita, taigi pasinaudokit ir siųskit orderį tuojau:

UNION PRACTICAL CO.
1065 MILWAUKEE AVE., DBPT. 300, CHICAGO, ILL.

Parsiduoda automobilis su žieminiu ir vasarinu viršum, labai geras ir gražus. Kas norit pirkti, pasinaudokit šia puikia progą. A. Stackawiczius, 883 Adams St., Dorchester, Mass.

Paieškau pusbrolio Petro Villia, paeina iš Kauno Rėd., Kamajų parapijos, Kalvių kaimo. Pirmiau gyveno 404 So. So. 24 St., Philadelphia, Pa. dabar nežinau kur jis randasi. Prašau atsiųskti jo paties ar kas žino apie jį meldžiū pranešti, turiu svarbų reikalą. Ant. Dagis, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

DIRBTUVĖ.

Parsiduoda didelis medinis būdnukas, ant trijų lubų. Dabar užimtas — apšioj kalvė. O viršuje mašinapė. Savininkas mirė, todėl turi labai greitai parduoti.

PEKARNĖ.

Namas ir bižnis parsiduoda sykiu. Turi buti greitai parduotas, nes savininkas mirė. Už namą ir už bižnį — \$6000, \$1500 įmokėti.

NAMAS.

3 seimynų, 20 kambarių, su maudynėmis ir garine šiluma (steam heat), taigpi pilžas. Atneša \$90. į mėnesį arba \$10-80. per metus. Prekė \$5900. Su labai lengvomis išlygomis. Savininkas turi išvažiuoti į kitą miestą, todėl privalo greitai parduoti.

FARMA.

120 akrų žemės, 25 karvės, 2 arkliai, būdnukai, visokie žemdirbystės įrankiai, daug kiaušinių, vištų, šieno ir visokių farmos daiktų. Apie 80 akrų dirbamos ir 40 akrų ganyklos ir miško. Dvi didelės upės teka per pat vidurį farmos su daugybe žuvų. Parduoda visai nebrangiai arba galima išmainyti ant namų arba mažesnės ūmukės.

BIZNIS.

Ceverykų, drabužių ir namų rakandų — baldai (furniture) krautuvė. Visas tavaras turi buti išparduotas į vieną mėnesį, nes savininkas išvažiuoja į kitą miestą užsiimti išdirbyste avaly.

NAMUKAS.

Iš 3 kambarių ir 30 tujų žemės. Lietuvių apgyvenotoje vietoje, netoli nuo dirbtuvių. Turi buti butinai parduotas, nes savininkas negyvena jame ir jisai jam yra visai nereikalingas. Upė teka palei žemę, yra daug žuvų ir vasaros laikas yra viena iš geriausių vietų maudyti. Prekė \$1900. su \$300 įmokėjimu arba išmainyti ant bile ko kio namo So. Bostone.

DAUGYBĖ

Ir kitų vietų turim ant pardavimo arba išmainymo. Jeigu esi savininkas namo arba farmos ir norėtum parduoti arba išmainyti, tai pranešk musų ofisui kuogrečiausia, o mes apžiūrėję duosime pasiūlymą ant pirmo atsiliepimo.

A. Ivaskевичz,
LITHUANIAN AGENCY,
315 Broadway, S. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 605.

UŽSIRAŠYK
LIETUVOS LAIKRAŠČIŲ
"KARIŠKIŲ ŽODIS"
išeina Kaune — savaitinis — metams \$2.00, pusei metų \$1.00.

"LAISVĖ" Krikščionių Demokratų Partijos organas išeina Kaune — dienraštis — metams \$10.00, pusei metų \$5.00, 1 mėnesiui \$1.00.

Prenumeratas siųskite:
Lithuanian Sales Corporation,
414 Broadway, Boston 27, Mass.

Pranas Raulinaitis iš Savanos parapijos (Mar. ap.) Čisavos kaimo prašo savo brolių Vlodo ir Stasio Raulinaičių, pūsserių Alenų ir Magdutės Kazlauskaičių (dabar jau ištejęsusių nežinau pavardžių), giminių ir pažįstamų jam pranešti apie save, arba kas žino jų antrašus. Būsiu didžiai dėkingas. Adresas: Fribourg, Switzerland, Albertinum - 144-0000 P. S. Kitų laikraščių meldžiū pakartoti. Iš kalno tariu širdingos padėkos žodį.

Paieškau Benadikto Rimkaus ir jo sunaus Juozapo, paeina iš Kauno rėdybos, Svėdusų parapijos, Bajanių kaimo. Pirmiau gyveno Waterbury, Conn. sunus buvo pasidavęs į armiją. Gavau laišką iš Lietuvos nuo jo sunaus Praneškaus Rimkaus. Jis prašo sužinoti kur jis randasi. Jis karauja už Lietuvos laisvę. Meldžiū jų pačių ar kas žino apie juos pranešti šiuo adresu: K. Pilkauskas, 137 Lavele St., So. Gardner, Mass.

Paieškau pusbrolio Stanislovo Siminavičiaus, Kauno rėd., Šiaulių pavieto, Papišės parapijos kaimo. Pirmiau gyveno Cambridge, Mass. 1913 metais išvažiavo į Detroit, Mich. Nuo to laiko nežinau kur jis dabar randasi. Jis pats ar kas apie jį žino meldžiū pranešti. Atėjo svarbus laiškas iš Lietuvos. J. V. Smilgis, 122 Berkshire St., E. Cambridge, Mass.

Biednas darbininkas, mėgdžiodamas turininką, rengia sau prapultį.

TEINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA APTIEKA.

Sutaisau receptus su didžiuliu atida, nežiurint, ar tie receptai Lietuvis ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusets valstijoje. Gyduoliai gali gaut, kokios tik pasaulij yra vartojamos. Galit reikalauj per laiškus, o aš prisijisiu per ekspresą.

K. SIDLAUSKAS,
Aptiekorius ir Savininkas
226 Broadway, kamp. C St., South Boston, Mass.
Tel. S. Boston 21014 ir 21013

MOTERYS IR MERGINOS

Yra tai malonumas daryti raincoat'us ir kaliošus ir taip-gi bus malonumas būti pašauktai delėsi pasimatymo su mumis bile ryte kas link gerros progos, kurią mes turime atdarą del jūs. Atsiųsk i

AMERICAN RUBBER CO.,

Arti Kendall Sq. Cambridge, Mass.

Egzaminacija DYKAI DEL SERGANČIŲ ŽMONIŲ.

Ar nenubodo sirgti ir leisti pinigų ant visokių valstų? Jei nubodo, atiteikite aš išegzaminuosi dykal ir pasakysiu kaip aš galiu jums padėti. Aš turiu suvirš 26 metų praktikos medicinoje ir gydyme skaudžių, kroniškių, neaiškių ir komplikotų ligų vyru ir motery. Jiems tas gali pagelbėti, nes aš ypatiskai išegzaminuoju jus kiekvieną sykį. Aš vartoju santipiškus elektrikus ir Medicinos įtaisus, gydyme kraujo, odos ir kroniškių ligų. Kada reikalinga išegzaminuoju kraują, selies ir vidurius. Aš visados vengiu klinidos diagnoze arba gydyme.

PATARIMAS LIGONIAMS IR APVILTIEMS. Ieškodami gydymo pagalvokite gerai. Pasinaudokite kitų patyrimais. Jei kenti pilvo, vidurių arba jaknų ligoms nežibėjimo, dispepsijos, rėmus prietvarių etc. Jei turi reumatizmą, sciaticą, skaudančius arba subrinkusius sąnarius, skausmus galvoje, inkstų arba pūslės skausmus, galvos sukimą, šalčius galvoje, nosyje arba gerklėje, pasitark su manim dykal. Atlik tą darbą! Neatidėk!

Jeigu ikišiol niekas negelbėjo, atėik aš suteikisu patarimus dykal. Tamsta sutapsi laika, pinigų ir panalikinį kančias. Jeigu aš negalėsiu nieko pagelbėti, pasakysiu. Jei sergi, pasirupink geriausio gydytojaus prižiūrėjimo. Ligos niekadoms nestovi, bet visados plečiasi ir niekadoms pačios nepranyksta. Nelaikite vienuoliktos valandos, nes gali buti pavėlu. Egzaminavimas dykal!

DAKTARAS MORONEY

673 WASHINGTON ST. (arti Boylston St.) BOSTON, MASS.
Ofiso val.: nuo 9 A. M. iki 5 P. M. Nedėliomis nuo 10 A. iki 2 P. M.

PLAUKAI!

Kas turite nušipusius plaukus, bei niežėjimą galvos odos, pleiskaną, puolimą ir žilumą plaukų; retus plaukus, taip-gi spuogus arba šašus, duokite savo antrąsį ir 2c. stampą. The Western Chemical Co., Box J., Berea, Ohio.

Telephone S. B. 1423 J.

DR. J. C. LANDZIUS SEYMOUR

Gydytojas ir Chirurgas
489 Broadway, S. Boston, Mass.
OFISO 9-10 ir ryto, 1-3 po pietų, 6-9 vakare.

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius)

Priemimo valandos:
Nuo 9 iki 12 po pietų. Nuo 7 iki 8 vakare
405 W. BROADWAY Cor. ST SO. BOSTON.
Tel 602 S. B.

F. J. KALINAUSKAS LIETUVIS ADVOKATAS

414 Broadway, So. Boston, Mass.
Gyvenimo vieta: 256 W. 3rd St.
Tel. S. B. 1196-W.

DR. F. MATULAITIS

Gydo visokias ligas. Piskiria akinius
Valandos: 1-3 ir 7-8 P. M.
17 Millbury St., Worcester, Mass.

LIETUVIS DANTISTAS

DR. M. V. CASPER
(Dr. M. V. Kasparavičius)
425 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston, 27
Ofiso valandos: 10-12:30 ryte
1:30-8 ir 6:30-9 P. M.
Nedėliomis 1-3 P. M.

DR. J. JONIKAITIS

Chirurgas ir Gydytojas.
495 E. Broadway, S. Boston.
Valandos: Nuo 9 iki 11 ryto
nuo 1 iki 3 po pietų,
nuo 7 iki 9 vakare.

PIRMOS KLESOS

DANTISTAS

Dantis ištraukiami ir pripildomi visia be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išradimų.

Visą darbą gvarantuojame

DR. W. T. REILLY

469 Broadway, S. Boston, Mass.
PRIE DOCHESTER ST.
Valandos Nedėliomis
Nuo 9 val. ryto nuo 10 val. ryto
iki 8 val. vakare iki 4 val. vaka.

DR. JOHN MACDONNELL, M. D.

Galima susikalbėti ir lietuviškai
Ofiso valandos:
Ryt iš 9 val.
Po pietų 1 iki 3
vakara 6 iki 9
536 Broadway, So. Boston.

Dr. Ignatas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.
Ofiso Valandos:
Nuo 9 rito iki 5 po pietų
Vakara, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M.
Nedėliomis iki 4 po pietų.

JUS GALITE SULAIKYTI PLAUKU SLINKIMA.

Dermatologas sulaukia plaukų slinkimą, pralaukia pleiskaną, niežėjimą, odos galvos, augina plaukus priduoia iša joms reikalingas maista.
Dermatologas padarys kad Jūs plaukai bus tankūs švelnus ir skaisūs.
Oda Jūsų galvoje bus yra pleiskanojanti, lėkanti, ant visados ir plaukai nedinga daugiau!
Reikalaujant priimtiame Jūsų pačią suvis dykal išbandymui sampla.
Prisiunkite 10c. stampomis persiuntimo laišku, gausi išbandymai deliute Dermatologas ir broliu.

ARGIL SPECIALITIES CO.

303 ST. PHILADELPHIA, PA.